

MEDARD, DE CLOCHARD

Tragikomedie van Frans Busschots

Medard, de clochard

Tragikomedie in 5 bedrijven, pauze na het derde bedrijf
Frans Busschots

Personen:

3 H, 4 D

Medard

Marja, zijn zuster

Lieve, zijn zuster

Johan, haar zoon

Els, de dochter van Medars broer

Tist

Julia, zijn zuster

DECOR

Links: een lange kast met duizend en een spullen en kookpotten.

Achteraan: een raam en een deur naar de tuin. Onder het raam: een ouderwets gasvuur, waarop hij kookt.

Rechts: een ouderwetse kachel met een bak met kolen. Ook staan er enkele potjes met daarop de cijfers 1 tot en met 7: de dagen van de week. Daarin zitten de overschotjes van zijn maaltijden en zit het eten voor de katten. Ook een deur naar de voorkant van het huis.

Het geheel maakt een slordige indruk, maar Medard voelt er zich thuis: dit is zijn wereld en hij heeft aan niemand rekening te geven, vindt hij.

Ergens achteraan: een zelfgemaakte hometrainer met een tweetal dynamo's om elektriciteit te produceren en om zijn fysieke conditie op peil te houden.

Midden: tafel met 4 stoelen.

EERSTE BEDRIJF

Medard slordig gekleed en met verwilderde baard is met een groot mes bieten aan het snijden en hij verdeelt de gesneden bieten in 2 manden die op de tafel staan. Hij zingt een liedje van Eddy Wally of dergelijke.

Medard Ze eten te veel, de laatste tijd. Ik zal er wat meer bladeren moeten bijdoen. Dat is goed voor de kweek. Daar zitten vitaminen in. En voor de kweek moet er toch iets zijn dat de natuur een beetje helpt. Het schijnt dat de menselijke kweek een beetje in de lift zit, zoals ze dat zeggen. Ahja, sinds de tv al die seks toont, is het voor de mensen wat gemakkelijker geworden. Ze moeten gewoon maar nadoen. Seks zien doet mensen terug creatief zijn, als je na-apen creatief kunt noemen. Voor mij geen seks. Het schijnt dat dat vermoeiend is. Daarbij: ik heb geen tv. Ik heb alleen de pure natuur. (zingt verder een liedje, kijkt naar de bieten, kijkt door het raam) Ik heb mijn eigen leven. Eten, voor de beesten zorgen, schapen en geiten melken. Genieten van de natuur. Ik heb mijn eigen hofke en van burens krijg ik ook wat ze te veel in de tuin hebben. Mijn katten leveren dagelijks een gevecht op leven en dood met ratten en muizen. (kwaad) Ze moeten van mijn kippeneten blijven, die bruine beesten. Alleen voor mollen heb ik nog niets gevonden. Die wroeten de ganse dag, maken twee keer per dag zo van die lelijke hopen grond en zeggen nooit een goede dag. In dat geval zou ik ze alleen maar een zacht tikje op hun kop geven. Een soort schouderklopje, maar dan iets hoger. Ik heb de schop al klaar staan, maar de mollen willen niet meewerken. En ik zie ze zo graag...dood!

Els (op langs achter met een grote papieren zak met boodschappen) Dag, nonkeltje!

Medard antwoord niet meteen, hij blijft door het raam kijken.

Els Dag, nonkeltje patat!

Medard Dag, prinses.

Els Weer aan het zeveren tegen uw eigen?

Medard Neen, ik was aan het mediteren.

Els Waarvoor is dat goed?

Medard Om mijn geest wakker te houden.

Els Terwijl jij deze nacht nog in je bed lag, waren de mollen al aan het wroeten. Werklustige beestjes.

Medard Ik zou ze graag aan mijn riek steken, maar ze willen niet meewerken.

Els Zout op hunne staart leggen.

Medard Het probleem bestaat uit twee stukskes. Ten eerste: waar zit die mol. En ten tweede: waar hangt die staart.

Els   Mijn vader, die kon vroeger mollen vangen! Aan de lopende meter, noemde hij dat. De ene na de andere.

Medard   Ze moeten willen meewerken!

Els   Niet met een schop zoals gij, maar met een riek. En soms hing zo een beestje te spartelen.

Medard   Ja, op dat moment kunt ge zout gebruiken.

Els   Dan is dat niet meer nodig, nonkeltje!

Medard   Uw vader, die zou dat hier ook kunnen komen doen. Voor familie moet dat toch kunnen aan een schappelijk prijske?

Els   Die broer van u heeft daar geen tijd meer voor sinds hij een nieuwe vlam heeft. Hij zit altijd maar aan zijn broeksband te friemelen.

Medard   Het wordt tijd dat hij bretellen koopt. Daar kunt ge zelfs eens aan trekken en dan terug laten vliegen. Ge zijt dan ineens wakker.

Els   Ge verstaat niet wat ik wil zeggen.

Medard   Hij krijgt zijn broek niet op tijd uit, ja, met bretellen gaat dat vlotter.

Els   Een man die hertrouwt, is voor de eerste tien jaar verloren voor de rest van de wereld. Alles is nieuw en anders. Maar eigenlijk is dat hetzelfde liedje van altijd. Als hij aan zijn broeksband bezig is, dan draait hij met zijn ogen.

Medard   Dat is beter dan ze toedoen. Dan ziet hij geen steek meer.

Els   Liefde, nonkeltje, is een spel voor jonge mensen. Ge moet dat niet onderschatten.

Medard   Die dragen geen broeksband, wilt ge zeggen?

Els   Die hebben fysiek.

Medard   Het begint toch met de ogen en nadien met kussen. En pas veel later komt er fysiek bij te pas, hoor ik zeggen. Ahja. Het eerste half uur is toch vrij rustig.

Els   Maar gij zoudt zover niet komen. En mijn vader die doet niets anders dan vrijen en klagen over zijn rug.

Medard   En daarom kan hij bij mij geen mollen komen vangen. (naar de boodschappentas toe) En wat hebt ge meegebracht, prinses?

Els   (speels) Dat weet ik niet. Zo maar wat van het een en van het ander. (neemt de tas en zet die op de tafel) Rommel, nonkeltje. Iets wat gij lekker vindt.

Medard Ge doet weer zo zot vandaag!

Els Zot?

Medard Gij zijt zo fris als een Engels kippetje. Is er iets plezants wat ik nog niet weet?

Els Wat wilt ge zeggen?

Medard Een goed rapport op de school, een vriendje of zoiets...

Els Gij zoudt eigenlijk ook een vriendje kunnen gebruiken, een vriendinnetje bedoel ik. Iemand waarmee ge zou kunnen praten en die uw huis een beetje opkuist en uw bed opmaakt. En nog zo het een en ander...

Medard En de dagen dat ik in de hangmat slaap, buiten?

Els Ze zou met die hangmat kunnen schudden.

Medard Zijt ge zot? En dan gevoelens krijgen zeker.

Els Gevoelens?

Medard Ge weet wel...

Els Neen, ik weet niets. Ik ben aan de domme kant, dat weet ge toch al lang!

Medard Iedereen heeft toch van die momenten waarop hij of zij verstandige dingetjes zegt of doet.

Els Ja, en dan?

Medard In een hangmat heb ik al meer dan eens gevoelens gekregen, van de wind. Als dat ding heen en weer schudt...och, dat snapt gij niet. Meisjes...

Els Gij praat te veel. Ge zou beter wat meer werken. Alles wat oprommelen. (kijkt rond) Wat een slordige boel is het hier nu weer.

Medard Het is hier altijd een slordige boel. Ahja, omdat ik dat gemakkelijk vind. Orde in de wanorde. Hoe zat dat nu ook weer met dat vriendje van u? Die grote lompe...

Els (wijst naar zak met boodschappen) Ge moet me in het vervolg wat meer centen meegeven.

Medard Gij koopt te veel. Denkt ge dan nooit dat gij nog van mij moet erven? Alles wat ge naar de winkel draagt is weg! Ja, de katten zijn er goed mee.

Els Mij met 20 euro naar de winkel sturen, dat lukt u nooit meer! Weet gij dat het spek weer is opgeslagen? En de boter? En die chocoladekoekjes die gij zo graag eet?

Medard Weer opgeslagen? Die euro is een grote dief. In Brussel lopen die heren met een dikke pens rond en mijn spek slaagt altijd maar op.

Els Maar nonkeltje toch. 20 euro daar gaat ge tegenwoordig zelfs niet meer mee op café!

Medard Blijf dan thuis, zoals ik. Op café gaan. Snotneuzen!

Els Dat is maar bij wijze van voorbeeld, bij manier van spreken...

Medard Breng dan in het vervolg een stukske spek minder mee. Met 20 euro moet het lukken, ahja.

Els Zal ik alles maar in de kast zetten? Gij hebt toch geen tijd.

Medard En heb je nog veel overschot?

Els Ik heb 2 euro van mijn zondagse pree moeten bijpassen. (zet alles in de kasten) Die kluzenaars kennen niets meer van de prijzen dat alles kost.

Medard Excuseer: ik ben geen kluzenaar. Ik ben een gewone mens, die een beetje eenzaam leeft omdat ik het zo graag wil. Dat is mijn leven, Elsje met een zacht pelsje!

Els Rot op! Gij denkt nog altijd dat ik een klein kind ben.

Medard Half was. Noch vis noch vlees. Bakvis, een soort panharing!

Els Er zijn er al in mijn klas die aan hun vierde lief zijn.

Medard Die zullen rap oververmoeid zijn. Het schijnt dat studenten...

Els Nu snap ik waarom gij altijd zo onnozel doet. Anderen waren al jaren getrouwd.

Medard Of jaren gescheiden. In mijn status kunt ge een heel leven uw eigen zijn. Los van de modegrillen van deze tijd.

Els Ge had al een hele trits kinderen kunnen hebben, die konden dan uw boodschappen doen en ...

Medard Maar gij doet dat toch graag!

Els Ja, voor het commissieloon, maar de laatste tijd moet ik bijpassen.

Medard Je mag toch ook mee-eten? (naar kast toe, geeft Els een briefje van 10 euro)

Els Wat moet ik daarmee?

Medard Dat mag je houden.

Els   Echt? Als je zo geen slordige baard had, dan zou ik je kussen...

Medard   Spaar die maar voor je vriendjes. (kijkt in de kast, naar het pakje spek) Je moet spek kopen met tussendoor ook een beetje vet, anders moet ik margarine in de pan doen.

Els   Oude venten kunnen allemaal zagen om 't er meest. En jij zeker! Zal ik die manden naar de geiten doen, of is dat allemaal voor de schapen?

Medard   Je moet dat zo wat verdelen.

Els neemt een mand vast om er mee naar buiten te gaan. Op dat moment komt Lieve op, langs de voordeur.

Lieve   Dag allemaal!

Medard   Mijn streken zuster is daar. Normaal ontvang ik alleen maar na de middag, na mijn verplichte platte rust. Wat voor goed nieuws breng jij vandaag?

Lieve   (kijkt naar Els) Dat is toch geen werk voor kinderen!

Medard   Gelijk! Ik zal de geiten en schapen hier in huis laten eten. Want zelf kunnen ze dat nog niet komen halen.

Els af met mand.

Lieve   Jij leert dat kind ook niets.

Medard   Daarvoor gaat ze naar de school. En daar leren ze ook Frans spreken. Mijn Frans is van het model met een hete patat in de mond. (doet dat voor) Bonjour, patat. Bonjour, patat. Wat kwam je ook weer doen?

Lieve   Ik kwam alleen maar eens kijken of je nog leefde.

Medard   Neen. Ik leef niet meer. O.K?

Lieve   Och, jij blijft ook altijd dezelfde sjarel.

Medard   Medard, wil je zeggen. Je mag ook Louis zeggen, maar Jos is eigenlijk mijn tweede naam en dat zou jij moeten weten.

Lieve   Ik (kijkt rond) kan het nog altijd niet geloven dat onze ouders hier heel hun leven gewoond hebben.

Medard   Ik wel. Toen was alles hier nog netjes in orde. Maar met een clochard...

Lieve   Een beetje orde...

Medard   Je moet je maar een bril kopen met grote glazen. Hier is alles in orde, volgens mijn orde, natuurlijk, ahja.

Lieve (wijst naar de potjes met eten voor de katten) Die potjes...

Medard Dat is voor de katten. En zolang er geen haar opstaat, is het vers en biologisch in orde.

Lieve Twee pottekes was toch genoeg.

Medard Neen.

Lieve Neen?

Medard Het moeten er 7 zijn.

Lieve Waarom?

Medard Omdat er 7 dagen zijn in de week. Zie je die cijfers niet op die pottekes?

Lieve Ja en dan?

Medard Zo leer ik tellen. (telt) Een, twee, drie... En als het eerste potje leeg is dan weet ik dat het maandag is, slim hé? Ahja!

Lieve En dat eten voor die geiten en schapen...moet dat nu hier binnen...

Medard Met mijn hometrainer bewegen hoofdzakelijk mijn benen en met het snijden van die bieten komen mijn handen in actie. En mijn hoofd beweegt als ik zit te knikkebollen. Gymnastiek is belangrijk voor oudere mannen.

Lieve Bieten kun je toch buiten snijden...

Medard Ik ga al buiten slapen, als het niet regent. En voor de wc ga ik ook buiten. Ik kan toch niet alles buiten doen?

Lieve En waarom moet ge die bieten snijden?

Medard Omdat mijn geiten en schapen allemaal valse tanden hebben. En die zouden wel eens los kunnen komen. Als mijn dieren oud zijn dan hebben ze nog al hun tanden. Het is mijn bijdrage aan dierenwelzijn. Daarbij: brood wordt tegenwoordig toch ook gesneden verkocht?

Lieve In de natuur moeten de dieren zelf hun plan trekken. Gras en distels eten. Ge zoudt ze nog een stukske taart kunnen geven ook.

Gerard Pruimentaart dan.

Lieve Vorige week zijn uw geiten uitgebroken.

Gerard Dat is het eerste dat ik daar van hoor.

Lieve Al de voortuintjes van de burens zijn toen beschadigd.

Medard   Zijn ze zo ver weg geweest? Dan hebben ze er een daguitstap van gemaakt. Daar breng ik begrip voor op. Iedereen moet opkomen voor zijn rechten.

Lieve   Maar de bloempjes van de burens...

Medard   Eten ze al bloemen ook? Ze zullen goesting gehad hebben voor een nagerechtje. Intelligente dieren.

Lieve   Met zo iemand als gij kunt ge niet praten.

Medard   Voor mij hoeft dat allemaal niet. De mensen klappen allemaal te veel. Een beetje rust en stilte...

Els   (terug op, neemt andere mand) Voor de schapen? (wil afgaan)

Medard   Hou! Stop! (naar mand toe, neemt er een stuk biet uit, bekijkt het en legt het op de kast) Dat moet ik straks bij de aardappelen doen. Dat geeft een pittige smaak.

Lieve   Beesteneten...

Medard   Als de mensen alles wat de beesten eten waardeerden, dan zouden ze niet zoveel ziek zijn. (doet teken aan Els dat ze nu weg kan. Els af)

Lieve   We moeten toch eens praten!

Medard   Een andere keer, zeker! Zal ik een heerlijk tasje koffie inschenken? (neemt koffiepot van de kachel, ruikt aan de koffie) Van gisteren, maar zeker nog goed drinkbaar. Wel straf, denk ik.

Lieve   Neen, dank je!

Medard   (dringt aan) Ik heb ook lekkere chocolade koekjes en die komen zo van de winkel. (zet pot neer, naar de kast toe) Wel? Met de vervaldatum is het zeker nog in orde.

Lieve   Heel vriendelijk bedankt. Ik kwam maar even langs.

Medard   En wat was je vraag ook weer?

Lieve   Ik kwam zo maar eens langs.

Medard   Dat zou je eens meer moeten doen. (wijst naar de potjes) Als potje 5 leeg is. Op vrijdag. Ge moogt ook ons Marja meebrengen en twee stofdoeken. Wij zijn toch familie. En familie moet mekaar helpen.

Lieve   Dan ga ik maar.

Medard   En moet je geen appel hebben voor onderweg?

Lieve   Ik kom nog wel eens terug.

Medard   Morgen eet ik schapenvlees.

Lieve   Dat zal wel lekker zijn.

Medard   Zeker. Als voorgerecht gedroogde darmen en niertjes, als hoofdgerecht de maag. Geblancheerd. Echt lekker. Ja, ik profiteer van het leven. Ahja.

Lieve   (kijkt met veel geste op haar uurwerk) Ik moet nu dringend weg.

Medard   Ge zijt altijd welkom. Familie, zie je...

(Lieve af, nadat ze eerst nog eens rondgekeken heeft)

Els   Het is toch prettig als uw familie op bezoek komt.

Medard   Zeker. En als ze dan nog eens bloemen meebrengen: eens zo prettig.

Els   Tante Lieve is een bovenste beste tante. Ze staat heel hoog aangeschreven, bij mij.

Medard   't Is te zien vanwaar dat ge begint te tellen

Els   Ze heeft stijl.

Medard   Streken, noem ik dat. Dat soort van mensen moet met een sukkelaar trouwen. Een normale man kan daar zijn draai niet krijgen.

Els   Maar zij heeft toch gelijk, zeker!

Medard   Wat bedoelt ge, prinses?

Els   Dat gij een rommelvent zijt.

Medard   Pasop: ik ben uw suikernonkel.

Els   Een zure suikernonkel. Met 20 euro naar de winkel!

Medard   Wie veel uitgeeft, heeft een lege portemonnee.

Els   Een beetje opruimen is dat te veel gevraagd?

Medard   Zeker niet! Gij moogt altijd opruimen. Ik geef u officieel toestemming.

Els   Zelf eens uw "poten" gebruiken, bedoel ik.

Medard   Pasop! Ik blijf niet zo vriendelijk.

Els   Moet ge die 8 euro terug hebben? Kom, nonkeltje!

Medard   Gij zijt toch zo rap op uw tenen getrapt. Geduld, verdraagzaam zijn...

Els   Zie, nonkeltje...

Medard   Suikernonkel!

Els   ...ik ben weer eens met veel goede bedoelingen naar hier gekomen en altijd maakt gij mij belachelijk.

Medard   Is dat zo?

Els   Ja. Ik ben gene onnozelaar!

Medard   Is dat zo? Ahja!

Els   Weet ge wat mijn vader van u zegt? Dat gij een halfgebraden kieken zijt. Langs de ene kant normaal en langs de andere kant zo zot als een rotte patat.

Medard   Een rotte gebraden kip, wel, wel, wel!

Els   En nu ben ik weg. Ik weet niet waarom ik altijd naar hier kom.

Medard   Ik ben uw suikernonkel.

Els   De familie-zot wilt ge zeggen. Als ik nog eens terugkom hoop ik dat ge een beetje normaal zijt.

Medard   Minder zot wil je zeggen? Dat kan!

Els   (naar Medard toe) Ik wil een beetje respect! Punt. (naar deur toe)

Medard   Ge zijt nog veel te jong om al uit uw sloef te schieten. Een beetje respect voor oudere mannen.

Els   Oude zakken, wilt ge zeggen! (af)

Medard   (zet zich) Prinsesje Zonneschijn kan het ook laten bliksemen. De jeugd heeft te veel stress tegenwoordig. Hoe kunnen die nu plezier hebben bij het vrijen?

Er wordt op de tuindeur geklopt. En nog eens geklopt.

Medard   De deur is los.

Tist   (een collega zwerver van Medard, op en blijft bij de deur staan) Mag ik binnenkomen?

Medard   Neen.

Tist   Dan ben ik terug weg!

Medard (draait zich om, kijkt naar Tist) Maar sukkelaar, wat ziet gij er uit! Gij zijt zeker van huis weg?

Tist Neen.

Medard En wanneer hebt ge u nog eens gewassen?

Tist Ik laat me maar eens per jaar masseren. Wassen, wat is dat?

Medard Water. Zeep.

Tist Met al dat haar van die baard en al dat ander haar is dat niet zo eenvoudig. En al de beestjes gaan er van dood.

Medard Pak een stoel. Hebt ge dorst?

Tist Neen. Wat is er te drinken? (krabt tussendoor aan zijn baard)

Medard (wijst naar de koffiepot) Koffie, van vorige week.

Tist Vers dus. Als ge niet afluut. (zoekt in de kasten naar 2 tassen en schenkt in) En melk?

Medard Van de geit of van het schaap?

Tist Melk. Als het kan nog zo met een witte schijn.

Medard Ook van vorige week.

Tist Vers dus. Ja, gij hebt het goed in deze wereld. Waar staat die melk? (Medard wijst naar een kast, Tist neemt een steelpannetje en bekijkt het, steekt vinger in de melk) Er staat een laagje boter op of is dat margarine?

Medard Becel. Goed voor hart en bloedvaten. Een aanrader!

Tist sloebert de bovenste laag van de melk naar binnen, giet dan een flinke scheut in zijn tas en een klein beetje in de tas van Medard. Samen drinken ze van de koffie.

Tist Heerlijk. Weet ge, Medard, dit is toch het einde van de wereld, jong. Genieten zonder dat het iets kost. En gij hebt dat allemaal gratis.

Medard Ja, voor de melk moet ik de schapen niet betalen. Hebt ge geen honger? Ik heb ook nog verse chocoladekoekjes. Het pakske is nog niet opgedaan.

Tist Dat is veel te vers voor mij. Dat blijft tussen mijn valse tanden steken. Hebt ge niets anders? (hij kijkt rond, ziet de potjes staan) Ik wist niet dat het al woensdag is. 't Gaat veel te vlug. (wijst naar potje van donderdag) Witte kolen met witte saus en verse patatjes. (neemt potje en zet dat op de tafel) Niets zo

goed dan de moderne tijd. (hij begint met zijn vinger van het potje te eten) Wat hebben wij het toch goed in dit leven!

Medard En wat voor nieuws brengt gij?

Tist Ik passeerde in de buurt en mijn body maakte van zijn oren. Ik dacht ik loop bij Medard eens binnen. (eet verder van potje met veel smaak) Heerlijk! (zet leeg potje terug op zijn plaats) Morgen zal er voor de poezen niet veel meer beschikbaar zijn.

Medard Dan moeten zij maar eens een dagje vasten. Het kan niet altijd feest zijn.

Tist Eet ge nog kattenvlees?

Medard Bij gelegenheid. Als er eentje doodgaat van te veel te eten. Er is wel niet veel vlees aan, maar het is mals. Gewoonlijk maak ik dan een potje met 2 konijnen en een kat, dat is een heerlijke combinatie. En de saus is geweldig.

Tist (knikt) Volgende maand is er een grote vergadering gepland onder de brug aan de grote kerk.

Medard (denkt na, lacht voor zich uit) Zonder mij dan. Ik ga trouwen!

Tist Wat? Met een vrouw?

Medard Neen, met een borstelsteel.

Tist Ik dacht dat gij een echte waart. Met wijven hebt ge niets dan last, dat hebt ge altijd zelf gezegd.

Medard Een mens kan veranderen. Ik ga ook naar een coiffeur: alle haar weg. En ik koop een kostuum met een plastron.

Tist Gaat ge u ophangen?

Medard Ik ga mijn leven anders inrichten.

Tist Had ge gezegd dat ge u als homo ging laten registreren: ja, dat kan nog. Gij schudt toch al zoveel met uw achterste. (naar Medard toe) Zijt ge ongeneeslijk ziek?

Medard Liefde, man. Echte liefde.

Tist Dan staat er zeker een vijs los, of wel twee. (bekijkt Medard, wrijft over zijn buik) Jong, ik heb precies honger.

Medard Hebt ge geen boterhammen bij? En een flesje... Ge moogt niet op de schoeffel lopen, Tist. Gij kunt een heel huis leeg eten.

Tist Van kattenvoer alleen blijft men niet leven.

Medard De katten hebben er toch genoeg mee.

Tist Ik ben wat groter en verdamp meer. Had ge geen chocoladekoekjes? In een pakske?

Medard (wijst naar een kast) Maar ge weet dat dit niet goed is voor uw valse tanden. Ze plakken eraan.

Tist Als ge op een ander gaat eten, dan zijn er altijd risico's. Laat maar aanrukken!

Medard Bedien u maar. De verpakking moet ge maar in de vuilbak doen, achteraf. En neem nog maar een tas koffie. Is er nog melk? Anders moet ik maar een schaap binnenroepen. Dat is een gepasteuriseerde frigo.

Tist bedient zich en eet traag aan de koekjes, traag maar zonder ophouden tot het pakje leeg is. Hij slurpt ook regelmatig van de koffie.

Tist (terwijl hij eet en geniet) Gij hebt het toch goed in deze wereld. En die schapen en geiten geven zo maar dat melk gratis. Wat een weelde.

Medard Ze moeten soms ook wel wat eten hebben. Het is een soort ruilhandel. Bieten voor melk. Zoals in Irak: olie voor voedsel. Maar mijn systeem werkt!

Tist Die koekjes vallen mee in het verwerken. Mijn valse tanden zijn sterker dan ik dacht.

Medard Het is vandaag je lucky day!

Tist Mijn wat?

Medard Geluksdag.

Tist Neen, maar gedeeltelijk. Ik heb nog een ander probleem. Ik heb de indruk dat het met de populatie in mijn baard niet zo best botert.

Medard Boter aan je baard? Ben je gek?

Tist Nu hoort hij al niet goed niet meer ook. De beestjes in mijn baard.

Medard O, de populatie. Ja, en?

Tist Ik moet de laatste tijd niets anders doen dan krabben.

Medard Onkruidverdelger is daarvoor aangewezen. Ahja!

Tist Zijt ge helemaal gek geworden?

Medard In de lente en de herfst stoeien ze een beetje.

Tist   Het lijkt wel een volksverhuizing.

Medard   Onkruidverdelger. Uw baard gaat er wel een beetje van krollen, maar is voor de rest vrij van ongedierte. Ofwel trouwen!

Tist   Wat?

Medard   Trouwen. Een lief vrouwtje zal wel ...

Tist   Trouwen? Nu begrijp ik waarom gij... (ondertussen is het pakje koekjes op en doet Tist de lege verpakking in een soort vuilbak)

Medard   Gij denkt te veel!

Els   (op, blijft in de deuropening staan, kijkt naar Tist) Wie is die mooie man?

Medard   Dat is Tist.

Els   Veel baard en lieve ogen.

Medard   In zijn baard zitten wel tien soorten vlooien en luizen.

Els   Dat is milieuvriendelijk. Voor mieren is er natuurlijk geen plaats. Anders van die rosse...heerlijk.

Tist   (wijst naar Els) Is ze dat nu?

Medard   Ja, dat is Els.

Tist   (monstert Els) Wel wat jong, maar die kunt ge naar uw hand zetten. Er zit nog groei in. Alles moet zich nog zetten.

Medard   Pak een stoel, Els!

Els   (kijkt rond: er staan maar twee stoelen) Ik blijf wel rechtstaan.

Tist   Ik ben ermee weg! (recht) Wat een rijkdom zo een jong ding in huis hebben! (naar de deur toe) Ik zie u nog wel eens!

Medard   Als ge in de buurt komt: altijd welkom! Breng ook eens een kippetje mee, of een volbloed haan: die zijn nog lekkerder! En zeker mals vlees!

Tist   Ge moogt mij ook altijd uitnodigen, voor het feest!

Medard   Nu ge het zegt: geeft uw telefoonnummer maar!

Tist   Telefoon? Wat is dat? Allee: ik kuis mijn schup af. Dag lief kind, dag ouwe pee! (af)

Els   Wie was dat?

Medard Tist.

Els Tist?

Medard Ahja, Tist. Een reiziger zonder bestemming. Iemand die overal thuis is en geen belastingen betaalt.

Els Hij deed zo raar.

Medard Wat had ge anders verwacht? (naar raam toe) Ik denk dat hij seffens gaat overgeven. Hij heeft het bakje kattenvoer leeggegeten en daarna dat pakje chocoladekoekjes.

Els Daar kan hij wel tegen. Wat zei hij van een feest?

Medard Ik denk dat hij gaat trouwen.

Els Wacht eens...Gij hebt hem gezegd dat gij gaat trouwen, zo zit dat. Of heb ik het mis?

Medard Ja, ik heb hem wijsgemaakt dat ik ga trouwen. Je moet zo een oude zeurkous toch iets wijsmaken. Over wat zou men anders kunnen praten?

Els En waar woont die kerel?

Medard Zijn familie woont een paar dorpen verder. Hijzelf heeft geen vast adres. Beien fladderen van bloem naar bloem; hij fladdert van de ene naar de andere plaats. En tussendoor rust hij wat uit onder de bruggen van de snelwegen of in tuinhuisjes of ...

Els En zoudt gij echt gaan trouwen? Dat zou een goede keuze kunnen zijn. Uw baard afscheren, je eens goed wassen en gaan werken bij de manage. Gij houdt toch van paarden?

Medard Van paarden, ahja. Daar hou ik wel van!

Els En uw vrouw zou de boel kunnen opruimen.

Medard Opkuisen bedoelt ge?

Els Neen: alles eruit en goed ontsmetten!

Medard Hij dacht dat gij...

Els Neen toch! Nu zet ik hier geen poot meer in huis. Als ik dat tegen mijn papa zeg...

Medard Onze Herman heeft zijn werk met zijn nieuwe vlam.

Els   Dat is geen vlam, maar een vuurspuwende berg. Alhoewel de laatste tijd alles een beetje veranderd is.

Medard   Dat is rap. De eerste 20 jaar stevig vrijen, zeggen ze. En dan 20 jaar zagen en zeveren en dan ...

Els   Ze ligt tegenwoordig veel in de zetel bij de tv en ik zou haar dan moeten onderstoppen en een soepeke brengen. Eigenlijk ligt ze op mijn plaats!

Medard   Dat hebt ge met stadse mensen. Ze heeft toch vroeger in een café gewerkt?

Els   Ja, maar ze kan geen pint tappen. Wat heeft die dan in dat café gedaan?

Medard   Kuisvrouw zeker! Ahja! Ja, vrouwen!

Els   Ja, vrouwen... Nokeltje als er nog zo van die sjarels zoals die Tist hier de stoelen komen vuil maken, dan kom ik niet meer.

Medard   Dat zullen de geiten en de schapen niet graag horen. En ik ook niet!

Els   Stel dat die echt luizen en vlooien in zijn baard zitten heeft.

Medard   Daar mag je zeker van zijn. Is dat erg? Die diertjes moeten toch ergens een nest maken? Waarschijnlijk zijn er zeldzame soorten bij, met uitroeiing bedreigd. Voor neushoorns zijn er speciale fondsen en voor baardluizen niet? Verstaat gij dat?

Els   Gij overdrijft.

Medard   Wat kwam gij eigenlijk weer doen?

Els   Ik kwam eens kijken of ge al terug normaal waart. Gij waardeert mijn vriendschap niet?

Medard   Waar haalt ge dat in uw hoofd. Tist dacht dat gij en ik...Als anderen zien dat er vriendschap tussen ons bestaat, dan moet gij toch niet denken dat ik u niet waardeer?

Els   Probeer eens wat normaal te doen. Zo nu en dan. En scheer die baard af of steek er een lucifer aan. Dan hebt ge er nog warmte van en gaan die rimpels weg.

Medard   Mijn broer zei vroeger dat gij zijn oogappel zijt.

Els   Dat was voordat hij met die stadse madam piano speelde. Nu heeft hij geen tijd meer voor mij. Ik heb nood aan wat vriendschap, maar gij leeft alleen maar voor uw eigen. Een oude brombeer met wel tien soorten luizen in zijn baard. En ge zijt te lui om wc papier te gebruiken.

Medard   De Gazet van Antwerpen is goedkoper en zeker zo zacht.

Els   Onnozelaar!

Medard   Tien soorten is wel wat veel. Zoudt gij ze graag tellen?

Els   Wat?

Medard   Luizen in mijn baard. Luizen, prinsesje! Ahja!

Els   (haalt uit een van de kasten een kleine brandblusser zoals er in auto's gebruikt worden, of een spuitbus) Weet ge wat dat is?

Medard   Lees maar wat erop staat. Het kleurtje is wel goed. Ik hou van rood.

Els   Dat is een brandblusser (spuitbus). (na wat prutsen lukt het haar dit ding te doen werken. Zij spuit met die brandblusser/spuitbus naar Medard zijn baard. Medard vloekt en probeert zijn gezicht te beschermen, maar dat lukt niet. Medard jammert.)

Els   En nu zijt ge net als Sinterklaas: in zijn baard zitten ook geen luizen. (naar de deur toe, werpt de brandblusser/spuitbus op de grond.) Ik kwam eigenlijk een rode kool halen voor het avondeten. Salu! (af)

Nota: het poeder van een brandblusser kan giftig zijn. Dus zeker voorzichtig zijn en spuiten richting baard maar niet richting gezicht. Die brandblusser kan gemakkelijk vervangen worden door een spuitbus met een soort slagroom of met een zak bloem.

EINDE EERSTE BEDRIJF

TWEEDE BEDRIJF

Enkele dagen later.

Lieve en Marja, haar jongere zuster die nogal corpulent is en regelmatig last heeft van haar heupen op, gaat ook moeilijk.

Lieve (kijkt rond) Waar zit die vogel nu?

Marja Een vogel vliegt, zuster. Hij is weggevlogen.

Lieve Weer niet thuis.

Marja Hij zal ons niet verwachten, zeker. Misschien zit hij buiten op een tak te fluiten.

Lieve Het is rond de middag: hij moet toch eten!

Marja Ik denk dat hij alleen maar eet als hij honger heeft. Zo met dat haar van zijn baard voor zijn mond is niet zo eenvoudig.

Lieve Waarom mannen baarden dragen, weet ik niet.

Marja Jij bent dan ook geen man, hé zuster! Een baard is een symbool. Echte mannen droegen vroeger ook altijd een baard. Nu scheren ze zich met Gillette met vijf mesjes. Glad als een kinderpoepje!

Lieve Maar toch geen gans bos verwilderde struiken. Verzorgde baarden.

Marja Ons vader droeg vroeger ook zo een gans maïsveld. Dat gaf een soort echo als hij sprak.

Lieve Hier zou eens een grondige kuis moeten gehouden worden.

Marja En wij zouden dat kunnen doen, als ontwikkelingshulp. We zouden er onze hemel mee kunnen verdienen.

Lieve Ik heb de mijne al lang verdiend. Ik ben getrouwd.

Marja Is dat dan zo erg? Getrouwd zijn?

Lieve Altijd erg, soms héél erg. Het is een kruis dat ge draagt van 's morgens tot 's avonds en 's nachts ligt daar een koude kikker naast u.

Marja Kwaakt die dan ook?

Lieve Neen, die snurkt. Hij maakt meer lawaai dan vroeger de dorpskermis met paardenmolen en al.

Marja De goede kanten van een man vergeet men gewoonlijk, zegt men soms.

Lieve Het zijn paarden die geen kar willen trekken.

Marja En snurken als een dorpskermis met paardenmolen en al.

Lieve Ge moet er maar mee lachen.

Marja Een man die 's nachts de tafels van vermenigvuldiging opzegt, dat is toch al wat anders dan snurken. Dat komt verstandiger over.

Lieve Dat kan.

Marja En hoe zit dat nu met dat opruimen?

Lieve Alles moet in orde zijn, anders kunt ge dat geval hier niet verkopen. Ik heb er echter geen tijd voor.

Marja Maar alleen kan ik dat hier toch niet opruimen. Met mijn heupen...

Lieve Niet met je heupen, maar met je handen! En jij hebt van die grote pollepels.

Marja Da's voor de soep en dat lust ik wel.

Lieve Mijn handen kan ik er niet voor gebruiken. In de school zou men met mij lachen. (kijkt naar Marja) Maar gij zou toch wel kunnen. Handenarbeid is voor een speciale soort mensen: met grote handen en met een blik op oneindig.

Marja Als gij een kronkel minder in uw hersenen had, dan had ge misschien ook grote handen. Sommige mensen hebben de chance dat ze verstandig zijn.

Lieve Anderen hebben grote handen. Er moet eerst een diepe put gegraven worden.

Marja Een diepe put?

Lieve Ja, een diepe put maken en dan: alles erin werpen.

Marja Daar zegt ge wat. Een diepe put graven.

Lieve Ge begint met een schop en steekt die in de grond.

Marja En wat doet ge dan met dat gras?

Lieve Met de scherpe kant van de schop...laat maar! De ene is te dom en de andere te lui...

Marja Ge kunt toch eerst de brandweer laten komen. Om te ontsmetten. En dan...

Lieve Laat maar! Eigenlijk: waarmee bemoei ik mij?

Marja We gaan het huis toch verkopen, hoop ik?

Lieve Ja. Ik wil uiteindelijk mijn deel. En gij dat van u ook, veronderstel ik.

Marja Maar dan kan Medard daar niet blijven wonen?

Lieve Neen. Misschien wel. Dat hangt dan af van de nieuwe eigenaar.

Marja En moet Medard daar niet over geraadpleegd worden. Hij woont hier tenslotte.

Lieve Hij heeft nog nooit huur betaald.

Marja Hebt ge het hem al gevraagd?

Lieve Waar zou hij dat geld vandaan halen? Hij heeft nog geen nagel om zijn gat te krabben, excuseer voor het woord.

Marja Gat is gat. Een gat graven in de grond en een gat...

Lieve Excuseer.

Marja Ik zit aan iets te denken. Gij hebt vroeger eens gezegd dat we bij gelegenheid, als het eens pas geeft, ik bedoel als hij niet thuis is: naar de juwelen van ons moeder moesten zoeken. Naar die gouden Krugerrands en die gouden kettingskes die zij van haar moeder gekregen heeft. Het zou wel eens kunnen verhuizen zonder dat wij er iets van afweten, zegde ge altijd. Maar Medard is toch onze broer en ...

Lieve Als het over geld gaat dan vertrouw ik mijn eigen nog niet. Hij is onze broer, maar daar heb ik geen inspraak aan gehad. Ik ben zorgzaam en correct, maar hij...

Marja Ze kunnen niet allemaal directrice van een grote school zijn.

Lieve Maar ze kunnen zich toch allemaal wassen en die baard...

Marja Tja, ik zie me niet rondlopen met een soort rododendron onder mijn neus.

Lieve Laat maar.

Marja (kijkt naar de potjes eten voor de katten) Het is al woensdag vandaag.

Medard (op met plastic zak voor papieren van een reisbureau, echter niet zichtbaar. Hij legt die zak neer, kijkt rond en ziet zijn zussen.) Bezoek, hoog bezoek! Zeg, dat is me wat verschieten!

Lieve Ja?

Medard Twee mooie vrouwen tussen al die afval en dat vuil, om nog maar niet van dat stof te spreken. Gij komt opkuisen?

Lieve Wij passeerden maar eens toevallig. En eigenlijk waren wij ook een beetje ongerust.

Marja Héél veel ongerust.

Medard Dat is erg. Ik ben alleen ongerust als ik honger heb en er niets in de koelkast staat.

Marja Gij kunt dan toch nog altijd uit die pottokes eten. Biologisch kattenvoer, zegt ge altijd. Als er haar op staat is het biologisch.

Lieve Wij komen eens kijken hoe het met de huishuur staat.

Medard Dus toch toevallig in de buurt? Vrouwen die thuis niet aan hun trekken komen, lopen altijd iemand voor de voeten. Huishuur, wat is dat?

Lieve Hoelang is ons moeder nu al overleden?

Medard Ik heb vijf keer bloemen gekocht voor het kerkhof.

Lieve Zes jaar. Dat is tweeënzeventig maanden huur.

Marja Afgerond op zeventig. Omdat het familie is.

Medard Daar heb ik niet bij stilgestaan. Ons moeder, dat was een goed mens.

Marja Wij ook. Maar jonger van geest.

Lieve De wereld draait altijd maar voort en voort.

Marja (draait rond met haar gestrekte armen omhoog) De wereld draait!

Medard Gelukkig maar. Daar heb ik geen verdienste aan. Heeft die wereld de huishuur uitgevonden?

Lieve Deze eigendom...

Medard Dit krot, wil je zeggen...

Lieve Deze eigendom had eigenlijk al lang moeten verkocht zijn. Zo konden de kinderen hun rechtmatig deel ontvangen.

Marja Centen zijn belangrijk!

Medard Ahja! Is het die pier die jeukt? Maar mensen toch! Verkopen? Dit is een relikwie. Hier adem je nog altijd de lucht van onze ouders en grootouders in. Dit is een museum.

Lieve Gij zegde toch zelf dat dit een krot is.

Medard Voor de buitenwereld, ja, maar voor ons is dit een tempel van de liefde, met mijn lieve moeder als betreurde god onder de goden. Dit is een heiligdom waar goden mensen inspireren.

Lieve Huishuur...

Medard Ge hebt nog nooit huishuur gevraagd.

Lieve Onder familie moet dat niet.

Medard Wel dan?

Lieve Ik bedoel dat gij dat zelf moest aanvoelen. Huishuur betalen is toch normaal.

Marja Als ge geld hebt toch.

Medard Maar, dat is toch geen probleem. Huishuur? Hoeveel?

Lieve Vierhonderd euro per maand.

Medard En daar krijg ik er dan honderd van terug. Driehonderd dus. Per maand heb ik altijd voor meer dan honderd euro verbeteringswerken uitgevoerd of laten uitvoeren.

Lieve Verbeteringswerken, waar moet ik dat zien?

Medard Onderhoudswerken aan de toegangsweg, stutten van de wc muur. Buitenverlichting, het konijnenkot hertimmeren: ik zou eigenlijk een lijstje moeten maken hebben. Dat verandert de huur al in tweehonderd euro. Het feit dat ik dit familiemuseum bewaak en bezoekers rondleidt is ook veel geld waard. Niemand heeft mij ooit betaald. Ik heb er ook niet om gevraagd. Wat schiet er nog over? Eens kijken (denkt na). Vijfentwintig eurocent. Daar kunt ge nog niet meer mee naar de kerk gaan. Ik heb dus altijd huur betaald. Jammer!

Lieve Gij houdt de zot met ons.

Marja Met mij niet. Ik kan er mee lachen.

Lieve We kunnen het huis ook verkopen.

Medard Zeker, ahja. Verkopen.

Marja En wat moet er dan met die konijnen gebeuren, en die geiten en die schapen?

Lieve Dat wordt allemaal mee verkocht. En alle potten en pannen.

Medard Ik begrijp u, zusje lief. Gij hebt problemen. Die schone man van u zuipt alles op en nu zit ge in de geldproblemen. Wil ik u wat lenen? Ik heb een goed spaarpotje. Tegen 10%.

Lieve Geld? Waar zou gij geld van gekregen hebben?

Medard Misschien heb ik vroeger een bank overvallen.

Lieve Gij geld? Dat kan niet!

Medard Geen huishuur betalen, zusje. Het is een serieuze spaarpot geworden.

Lieve Gij hebt geen nagel om uw ...

Medard ...excuseer...gat te krabben. Misschien heb ik ook de juwelen van mijn lieve moeder en van haar moeder in alle stilte verkocht. Dat zou toch kunnen, zonder dat mijn lieve zussen daar iets van wisten...

Marja Centen, centen. Voor centen danst de beer.

Lieve Ja, daar zegt ge me wat. De juwelen van ons moeder zaliger. En voor hoeveel hebt gij die verpatst?

Medard Ik heb daar, voor alles tegelijk, een hele zak briefjes voor gekregen. Maar op sommige briefjes kon ik niet goed meer lezen wat erop stond. Maar 't was echt geld. En tegenwoordig is die zak bijna leeg. Ik zal nu echt een bank moeten overvallen.

Lieve Zwanst ge nu of moet ik dit ernstig nemen.

Marja Zwanzen, zwansde, gezwansd.

Medard (dreigend) Weet ge wat, lieve zussen? Ik heb honger gekregen. Ik zal een van die kattenpottokes uiteten. Want van al dat gediscuteer heb ik honger gekregen. Stuur een deurwaarder, de politie of de facteur, mij om het even. Verkoop het huis of maak er een kinderboerderij van: trek jullie plan! (naar de deur toe, deur open, wacht uitnodigend) Na u!

Marja Worden wij buiten gezet, Lieve?

Lieve kijkt kwaad naar Medard, neemt Marja bij de arm en samen stappen ze naar de deur.

Lieve Hier zult ge nog spijt van krijgen.

Medard Spijt krijgen? Voorspijt bestaat niet en naspijt baat niet. Eruit!

Lieve Ik dacht dat wij als familie eens rustig moesten kunnen praten.

Medard Met echte familie moet dat kunnen. Salu! (zwaait met de hand, om de weg aan te duiden)

Lieve Zo een affront. Dat krijgt nog een staartje.

Medard Liefst een lange staart, want ik trap graag op staarten.

Lieve Wij komen nog terug.

Medard   Altijd welkom. Familie, weet je.

Lieve   We komen nog terug!

Medard   Liefst eerst aanbellen. Of een briefje schrijven. En nu ik er aan denk: de juwelen van mijn moeder liggen veilig in een bankkluis bij mijn miljoenen van mijn eerste bankoverval. Hier valt dus niets meer te zoeken.

Lieve   (net voordat ze afgaat) Chochard!

Medard   (sluit de deur achter Lieve) Ze kwamen toevallig eens langs. En nu vliegen ze toevallig eens buiten. Salu. Clochard! Wat een eretitel!

Medard kijkt rond, neemt plastic zak, legt die op de tafel en ziet de reisbrochures. Schuift de ene brochure over de anderen, laat de brochures toe.)

Medard   Ik heb geen honger meer. Maar toch goesting. In Parijs, naast dat frietkot aan de achterkant van de kerk... uit die vuilbak kon je soms nog hele curieworsten halen en nog warm ook. De frietjes waren wel wat koud, maar goudgeel gebakken, heerlijk knapperig. (zet zich, kijkt in de brochures, kijkt dromerig weg.)

Medard   Eigenlijk zou een mens eens in zijn leven één grote reis moeten kunnen maken. Een reis naar een wereld die hem totaal vreemd is. En misschien nooit terug komen. Misschien iedere dag een beetje smelten door de warmte van de zon. En op 't laatst volledig opgesmolten zijn. Weg, weg!

Medard   (neuriert en zingt liedje van Eddy Wally of iemand anders, van hetzelfde genre. Bladert in de reisboekjes) Een grote reis maken... eens in je leven... Neen... op een hoop gaan liggen, ergens op een kunstmatig strand en wonen in een legbatterij...

Er wordt op de deur geklopt. Medard hoort eerst niet, na een tweede kloppen, reageert hij wel.

Medard   Ja? Wie daar?

Johan   Ikke!

Medard   Wie is dat?

Johan   (ongeduldig) Ikke, kent gij mij niet?

Medard   Zijt gij echt IKKE?

Johan   Ja, wie anders!

Medard   Kom dan binnen, verdwaalde sukkelaar! Ikke is altijd goed volk.

Johan (komt binnen, blijft aan de deur staan) Amaai, wat is het hier veranderd. Sjiem zeg!

Medard Gij moet in het vervolg niet meer kloppen. Gij zijt van de familie!

Johan Nu nog een foto van een blote madam of twee. Ja, je moet toch kunnen vergelijken, hé! Zo van rond de veertig kun je er al genoeg krijgen, maar je moet ze wel afprinten. En van die jonge springertjes staan er oneindig veel op het Internet.

Medard Hebde gij dan een computer?

Johan Neen, moet dat?

Medard Voor Internet wel, hoor ik zo al zeggen.

Johan Och! Medard: gij kent maar de helft van de wereld. Mooie vrouwen, mooie vrouwen man! Mooie vrouwen!

Medard Hoe dikwijls hebt gij al met een vrouw piano gespeeld?

Johan Ik? Ik ken geen noot muziek!

Medard Doe niet onnozel. Hoe dikwijls?

Johan Piano? Wilt ge dat nu echt weten?

Medard Neen!

Johan Wat vraagt ge dat dan?

Medard Niks.

Johan Ge zijt weer zo ambetant. Ik dacht dat gij blij zoudt zijn als ge mij zoudt zien?

Medard Doe niet zo flauw, kereltje.

Johan Vrouwen zijn alleen maar om naar te kijken. Gij denkt toch niet dat ik...

Medard Pak een stoel. Wat drinken wij?

Johan Iets uit een flesje. Dat is juist mijn maat. Acht keer slikken.

(Medard trekt 2 flesjes bier af, geeft een aan Johan en neemt een voor zichzelf)

Medard Santé! (beiden drinken)

Johan Die oude wijven zijn weer op stap, hoor ik.

Medard Wie?

Johan Mijn twee tantes.

Medard Twee tantes?

Johan Uw zussen zijn toch mijn tantes?

Medard Ja, en?

Johan Mijn twee tantes, dus.

Medard Ons Lieve is toch uw mama.

Johan Ze zeggen dat, maar ik was er niet bij...

Medard Wat nieuws?

Johan Gij zijt mijn beste nonkel. Bij u ben ik altijd welkom. Alhoewel...

Medard Gij zaagt niet, klaagt niet en kuist altijd uw voegen af.

Johan Bij nonkel Herman is de deur altijd vast en als ze los is dan is er nooit iemand te bespeuren.

Medard Het schijnt dat ze boven ook een tv hebben staan, een oude.

Johan Ik denk dat ze zelf tv spelen, een nieuwe soap die nog niet is uitgezonden.

Medard Ja, als ge een nieuwe grasmachine hebt gekocht, dan rijdt ge ook al eens een keer meer over het gazon. Ahja! Wat kwaamt ge ook al weer doen?

Johan Ik passeerde maar eens en ik dacht: misschien is nonkeltje wel thuis. En Kristal Alken is een pittig biertje, vindt ge niet?

Medard Gij hebt dus ruzie gemaakt met uw tante die ook uw moeder is?

Johan Met zo'n mens kunt ge toch geen ruzie maken. Wat ze zegt is wet en ik overtreedt de wet. Dat heeft ook zijn charme. Dan is er toch niets aan de hand?

Medard Vooruit, snotneus! Wat is er te vertellen? Goede raad is vandaag gratis.

Johan Ze vindt dat ik moet gaan werken. Ik heb al tot 20 jaar naar de school gemoeten en nu moet ik nog werken ook.

Medard Dat is straf. Gaan werken, zegt ge? Bij de gemeente of...

Johan In een fabriek. Van acht tot half vijf. Zou die doortrappen? Wie doet dat nu nog?

Medard Ge hebt het nu al druk genoeg. Met al die vergaderingen, die protestbetogingen, die pamfletten uitdelen, soms al eens in de gevangenis belanden, u terug aanpassen...

Johan En tegenwoordig zijn er ook vrouwelijke grieten, ik bedoel grieten die meedoen. Eigenlijk lopen ze ons in de weg, maar gelijkheid van kansen, rechten en plichten...

Medard Neem nog twee pintjes uit de koelkast! (doet dat en beiden drinken van hun tweede flesje) Het leven is niet eenvoudig. Ge moet officieel iets doen om de kost te verdienen.

Johan Neen, ge moet iets doen zodat ge de staat belastingen moet betalen. Men betaalt eigenlijk geen belastingen, de staat neemt een stuk van uw loon en het overschot is voor u. Ze nemen eerst hun deel en van de rest kunt ge op een andere manier taksen en BTW betalen. En op 't laatste schiet er niets meer over. Waarom zoudt ge gaan werken?

Medard Ge hebt toch gratis mogen studeren?

Johan Ja, maar dat was om de schoolmeesters werk te geven. Zo kunnen ze van hun loon belastingen en sociale dingens afhouden. Het gaat altijd maar om hetzelfde.

Medard Gij zoudt moeten rijk trouwen. Man, dan is uw broodje gebakken, ahja!

Johan Ja, maar dan zit ge altijd met dat wijfje opgescheept. En 's avonds en bij speciale gelegenheden moet ge dan aantreden!

Medard Dat wordt vroeg of laat allemaal ons lot. Vrouwen hebben tweeduizend jaar geleden de wereld veroverd. Maar de mannen weten het nog niet.

Johan Rijk trouwen en dan?

Medard De eerste dag na uw huwelijk valt ge gewoon van uw paard, of doet alsof ge er af gevallen bent. Uwe nek en rug, man: dan zijt ge opeens vrijgevochten. En seks hoeft ook niet meer. Met een sukkelaar heeft men nog altijd compassie.

Johan Is dat zo erg, die seks bedoel ik?

Medard Daar is niets goed aan. Het is een bron van ellende. Het is nooit goed gedaan en ge moet altijd maar standjes instuderen. Neen, dat is niet te vergelijken met een haan. Hij kruipt op zijn uitkijktoren, telt tot vijf en het is weer eens gepiept.

Johan Gij zoudt me eens wat moeten leren, nonkeltje! Zo... en zo...je weet wel wat ik bedoel. Het leven lacht me toe, zegt mijn mama. Maar ik hoor niets van dat gelach.

Medard Ge moet zelf lachen. Uwe mond breed opentrekken en goed adem pakken.

Johan Ge wilt me dus niets leren? Die seks interesseert me wel. En gij zijt toch een man met ervaring.

Medard Van onder een brug slapen wel. Vroeger, toen ik naar de school ging...

Johan   Zijt gij echt naar de school geweest? Ook om de schoolmeesters werk te geven, zeker?

Medard   ... wist ik overal waar er frituren waren. En wie in ossenvet bakte of in een mengeling van varkensvet met ...och, maar later wist ik overal, in heel de wereld, waar de beste slaappleaatsen waren onder de bruggen en waar gezellige afvalbakken stonden. Waar veel katten rondlopen moet ge zijn, was mijn stelregel. Maar nu.... Ik ben verwijfd; denk ik. Alleen de wijven schuw ik als de pest.

Johan   Maar waarom toch, nonkeltje? Waarom? De schone kanten van het leven? Vrouwen! Bestaat er iets mooier? Elegantie, heerlijk parfum, ... en alles erop en eraan! Waarom, nonkeltje?

Medard   (vertrouwelijk, loopt door de kamer) Omdat ik een verkeerde ben. Ik ben een homo, Johan. Wat vrouwen hebben, interesseert mij niet. Eigenlijk hebben ze iets te weinig.

Johan   (geschrokken) Ach...

Medard   Ahja! Ahja! Misschien ben ik een homo, kereltje. Maar kop op! Ik blijf uw nonkeltje.

Johan   Is dat verschieten. Nonkeltje is een verkeerde.

Medard   Ik heb dat voor de eerste keer horen zeggen onder een brug over de Seine in Parijs. Ik was er niet goed van. Een psycholoog die vaak naast mij sliep en uit dezelfde vuilbak at, zeg maar aan dezelfde tafel zat, had mij een tijdje bestudeerd en zei opeens dat ik een homo was. Ik schrok er van, maar alles went.

Johan   En hebt ge het al gedaan met een man?

Medard   Neen, ik moet er eerst nog een goed boek over lezen. Weten wat ge doet is belangrijker dan iets doen.

Johan   Ik stap nu maar eens op (flesje is leeg).

Medard   En lig er maar niet wakker van. Het kan zijn dat ik er nog van genzen word, ik bedoel dat het maar tijdelijk kan zijn. Zoiets evolueert, zeggen ze. Ahja!

Johan   Allé! Tot de volgende keer!

Medard   Ik zal over dat gaan werken van u nog eens nadenken. Misschien vind ik wel iets prettigs voor u! In een fabriek is niets voor u.

Johan af. Medard kijkt in de reisbrochures.

Medard De wijde wereld! En overal staan mooie vrouwen op die boekskes en ik ben er zeker van: als ge ter plaatse bent, dan ziet ge alleen maar oude verrimpelde venten met een stukje zelfgerolde sigaret tussen de lippen. Schone vrouwen?

Els op met groot boeket bloemen.

Els Dag, nonkeltje!

Medard (zonder op te kijken van de brochures die hij bekijkt) Dag, prinses.

Els Ik heb bloemen meegebracht. Ik kom u feliciteren.

Medard Ja, dat is iets nieuws. Feliciteren?

Els Ja!

Medard Gij die altijd maar zaagt en zevert en tegen uw goesting de bieten naar de geiten doet, gij die niet graag werkt...

Els Nonkeltje, pas op. Als ge zo spreekt dan geef ik die bloemen aan de geiten.

Medard Dan geven ze gekleurd melk. Kan prettig zijn.

Els Weet ge niet wat het vandaag is?

Medard (kijkt naar de potjes) Woensdag. Heel de dag.

Els Hebt ge geen kalender?

Medard Kalender?

Els Ja, zo van die dingens met per dag een stukske papier dat ge kunt afscheuren en waarop een cijfer staat.

Medard Vroeger kreeg ik zoiets van de bank, maar aan mij verdienen ze niet veel meer. En dan krijgt ge zoiets niet meer. (haalt uit kast een kalender van twee jaar terug) 2006 is dat goed? Ge moet er per jaar een dag aftrekken.

Els Wat ik zoek is ieder jaar dezelfde datum (neemt kalender in de hand, doet alsof ze rekt) Twee jaar verder. Juist! (geeft de bloemen af aan Medard) Gij zijt vandaag jarig en hier zijn er bloemen voor. Volledig met mijn goesting gegeven. (kust, Medard) Dat is wel mijn gewoonte niet, maar het is een soort pelzenfrak.

Medard Dat had ge nu niet moeten doen. Is het echt dat ik vandaag verjaar?

Els Daar ben ik zeker van. Eigenlijk zoudt ge niet meer mogen verjaren en altijd even lelijk blijven, en zeker niet lelijker dan ge nu al zijt. Maar, de wereld draait altijd maar verder en verder.

Medard Ja, (neemt de bloemen in ontvangst) dat is kwaliteit. Dat moet geld gekost hebben. Bedankt, prinsesje!

Els Neen, nonkeltje! Die bloemen zijn gratis.

Medard Ja?

Els Ze kosten maar 8 euro. Ge weet wel...

Medard Ahja. (kust Els nogmaals) Ge moet niet bang zijn: in mijn baard zitten geen luizen meer sinds dat gij met die spuitbus (brandblusser) een grondige schoonmaakbeurt hebt gegeven. Sinterklaas bedankt u! Smoutebol!

Els Zet ze maar in een bloempot! Daag! (af)

Medard Die jonge springertjes...begot: waar haal ik een bloempot? (kijkt rond, neemt een kookpot, ruikt eraan) Soep van vorige week en ze riekt nog naar soep, klasse! Te goed voor de katten. (zet de bloemen in de pot, met zorg, herschikt de bloemen, zet ze op de tafel, neuriet een liedje, krijgt honger, ruikt aan de soep schept met een lepel soep uit de pot, vindt ze lekker en eet wat. Voldaan legt hij de lepel neer. Leest in de reisbrochures).

Tist (op met een bos selder en een pak prei, netjes verpakt als geschenk) Broeder, in lief en leed: hartelijk gefeliciteerd met uw verjaardag. Hou het nog enkele jaren vol, want de vereniging rekent op u.

Medard Bedankt! Leegloper! Hoe wist gij dat ik verjaar?

Tist Mijn moeder. Zij heeft zo een ding waarop alles staat. En de rest zit in haar hoofd.

Medard Moeders zijn een moderne databank. Alle verjaardagen, trouwdagen, afbetalingsdata enz. Gelukkig dat er nog moeders zijn.

Tist Anders waren wij er ook niet, slimmeke.

Medard 't Is toch waar!

Tist En hoe zit dat nu met die vergadering?

Medard Ik weet het niet.

Tist Ge gaat toch niet op reis, zeker?

Medard Dat weet ik nog niet. Ik moet in ieder geval hier wel eens weg. In de lente moet ik mijn vleugels eens uitslaan. Misschien de Middellandse Zee, met al die blote madammen.

Tist Dat verveelt rapper dan ge denkt. Het is allemaal hetzelfde: wat dikker of dunner. Gelukkig is er nog een voorkant en een achterkant. Maar voor de rest...

Medard   Het valt echt wel mee, als ge weet waarnaar ge moet kijken. Vrouwen, dat is het mooiste wat er bestaat. Hebt ge honger?

Tist   Een beetje.

Medard   Genoeg om te eten? (schuift zijn lepel naar Tist en wijst op de pot, houdt de bloemen wat opzij, na een korte aarzeling lepelt Tist de soep binnen: hij vindt ze echt lekker.)

Tist   Daar zit selder en prei in, dat proeft ge zo!

Medard   Ahja!

Tist stopt met eten. Medard biedt Tist een snee brood aan.

Tist   (weigert de snee brood) Neen, ik heb genoeg. Geef dat maar aan uw katten.

Medard   Mijn katten eten geen nagerecht. (kijkt in de potjes) Vandaag is het stoemp en stoofvlees. Biologisch.

Tist   (recht) Ik ben ermee weg! Salu en de kost! (naar deur, af)

Medard   (bekijkt de selder en de prei, legt ze neer. Doet met een potje of een tas wat water in het kookpotje waarin de bloemen van Els staan, totdat hij vindt dat er genoeg water in is. Hij doet er ook de selder en de prei bij, schikt alles.) Op grootmoeders wijze. (ruikt)

EINDE TWEEDE BEDRIJF

DERDE BEDRIJF

Enkele dagen later

Medard zit aan de tafel te wenen. Hij is ontgoocheld. Ongelukkig.

Els (op, vrolijk) Hier is prinses Zonneschijn! Hé, nonkeltje! Nonkeltje! (ziet nu dat Medard zit te wenen) Nonkeltje, wat is er? Is er een geit gestorven? (zet zich aan de tafel) Vertel het eens aan prinses Zonneschijn!

Medard Laat me gerust.

Els Wat?

Medard Ik...laat me gerust.

Els Een geit dood? Ik lust geitenvlees. Komaan we eten ze gewoon op.

Medard Het is geen geit.

Els Een olifant kan ook niet. Komaan!

Medard Ze willen mijn huis verkopen!

Els Wat?

Medard Ze willen mijn huis verkopen.

Els Mijn ...huis...verkopen. Maar dit huis is toch nog van mijn grootouders? En die zijn overleden.

Medard Elsje: die twee tantes van u willen dit huis verkopen. Ze willen hun deel van de erfenis.

Els Maar mijn papa en gij... mijn papa interesseert zich aan zoiets niet. Is het echt?

Medard Héél echt. Ze willen geld en ze hebben geen geld nodig.

Els Daar moet iets achter zitten. Lieve vertrouw ik niet en die simpele duif, die Marja, die vroeger Maria heette, ook niet.

Medard Via een notaris. Zo heb ik toch vernomen.

Els En is dat allemaal wel waar? Er worden zovele leugens rondgestrooid.

Medard Héél echt. Moest ik geld hebben...maar mijn spaarcenten zullen wel niet voldoende zijn.

Els Ge krijgt mijn spaarpot ook. Drieduizend euro en dan heb ik nog een spaarboekje.

Medard   Dat spaarboekje? Och, dat zal allemaal niet helpen. Aan dit huis zit veel sentiment.

Els   En drie hectare grond ook.

Medard   (recht) Weet ge wat dit betekent? Dat ik op straat moet gaan leven.

Els   Gij zijt toch een ...clochard. Gij hebt toch alle bruggen gedaan in Parijs en in Rijsel en ...

Medard   In deze houten barak weet ik iedere nagel in iedere plank steken. Iedere kras op de ruiten, ieder onkruid tussen de kiezel van de oprit, het mos op het dak...

Els   Er zijn mensen die alle jaren verhuizen.

Medard   Ja, dat zijn er die niet graag verven of behangen. Dat zijn toeristen die niet graag een hotel betalen. Dit is mijn huis, Elsje! Mijn huis. Mijn grootvader woonde hier. Hij was de eerste keuterboer die een trekdier had: een ezel. Mijn vader woonde hier vanaf zijn geboorte: hij is hier, in de plaats hiernaast, geboren. Hier in dit huis ben ik gemaakt, op een winteravond bij de kachel, vertelde vader mij wanneer hij dronken thuiskwam van de hoogmis. Moeder liep dan rood aan van schaamte. Zoiets vertelt ge niet, zei ze dan kwaad.

Els   Wie was uw vader eigenlijk. Ik heb hem nooit gekend.

Medard   Waarom zou ik u dat vertellen?

Els   Omdat ik het graag wil weten.

Medard   Och. Hij was een lieve man. Een filosoof. Hij was ook een zwerver. Hij ging als seizoenarbeider werken in Frankrijk, aan de bieten: de grote en de kleine bieten. En soms, in de winter, ging hij naar de haven van Antwerpen. Zakken van meer dan honderd kilo van de boten naar het pakhuis sjouwen. Wij hebben thuis, in dit huis, nooit honger geleden, ook niet onder de oorlog en erna. Dit is mijn huis, een stukske van mijn eigen lichaam.
(korte pauze) De laatste jaren, toen hij kapot gewerkt was van al dat zware werk, heeft hij dit boerderijtje als zijn toevluchtshaven gekend. Dit was zijn leven. Samen met mijn mama: een paar zoals ge er tegenwoordig geen meer tegenkomt. Hun dood zal ik nooit vergeten. (wandelt door de plaats, wijst naar de kamerdeur) Daar lag moeder in de kamer en in een achterhuisje is mijn vader gestorven. Het kamertje waar vroeger twee bedden stonden: de twee meisjes in een bed en de twee jongens in een ander bed.

Els   Dat was vroeger toch normaal? Mensen hadden veel kinderen en geen slaapkamers zoals nu.

Medard   Heel de familie kwam samen om naar de begrafenis te gaan van ons vader en in de plaats hiernaast lag mijn moeder te sterven. En ze ijlde en riep maar op vader. "Jan, kom, Jan, kom mijn voeten onderstoppen. Jan, ik heb koude voeten. Jan, hebt ge de koeien al bieten gegeven?" Van de dokter mocht moeder niet weten

dat vader al overleden was. Het zou haar fataal kunnen worden, beweerde de brave man. Twee dagen later is ook moeder overleden. De laatste nacht heeft ze ieder uur op vader geroepen. “Jan, hou mijn handen vast. Jan, hebben de koeien al bieten gekregen? Jan, ik zie u graag. Jan, hou mijn handen vast. Jan...” (korte pauze) En nu willen ze dit huis verkopen, aan vreemde luizen. (haalt diep adem) Hier leven mijn ouders voort. Ze gaan nooit echt dood! Mijn moeder rook naar bieten en Elexier d’Anvers en mijn vader naar Fleur de Semois, die tabak uit groene tipzakskes (driehoekige tabakzakjes). Tabak die men kon pruimen of in een houten pijp stoppen.

En als ze samenwaren dan vermengde die reuken zich. Heerlijke rozengeur. Fris, jong en inspirerend. Zo’n ouders heb ik gehad.

Els Misschien ziet ge het wel wat zwart in.

Medard Neen, dit is mijn einde.

Els Zo ken ik u toch niet!

Medard En ik ken u ook niet. Dit is de tragedie van mijn leven. Snapt ge?

Els Ge moet nu niet boos worden, nonkeltje. Gij die jaren op een kartonnen doos hebt geslapen en nu zit te wenen voor een hoop oude rommel...

Medard Maak dat ge wegkomt. Gij verstaat mij niet.

Els (naar de kast toe, haalt er een fles uit met een glaasje, en schenkt voor Medard een glaasje in) Hier, daar kikkert ge van op.

Medard Verdomme, dat dit me nog moest overkomen. Waar moet ik naartoe?

Els Terug naar de kartonnen dozen, naar uw vrienden. Iedereen krijgt wel eens een slag van de hamer. Maar daarmee zijt ge nog niet dood.

Medard (drinkt van glaasje) Dit is het einde. Mijn geiten, de schapen, de konijnen. Ik leefde met ze mee. Het wel en wee. Een nest kleine konijnen, een pasgeboren schaapje...

Els Ik geloof dat er nog wel een oplossing komt. Schep moed, nonkeltje! Denkt gij dat ik het zo gemakkelijk heb thuis, met mijn stiefmoeder? Ze mankeert alleen nog een kromme neus om een heks te zijn. Iedere dag heeft zijn miserie en zijn verdriet. Drink uit, dan giet ik nog eens wat in! (Medard drinkt)

Op het moment waarop Els terug het glas van Medard vult, komt Tist op. Met een pak papieren.

Tist Wel, wel! ’s Morgens al aan de drank.

Medard Wat komt gij doen?

Tist Héla! Wat een prettige ontvangst! Als ge nog eens zo kwaad kijkt, dan ben ik al terug weg. Ge zijt niet in de juiste stemming om zoiets te drinken, vriend Medard.

Medard Heb ik u wat gevraagd?

Tist (tot Els) Voor mij ook zo een ding. Maar goed vol.

Els schenkt ook voor Tist in.

Tist (toont pak papieren) Van Parijs.

Medard Parijs kan me gestolen worden.

Tist Ze zullen er daar anders over denken.

Medard Hoe komt gij aan dat pak papier?

Tist Van de post.

Medard Post?

Tist Recht uit Parijs. Een binnenschipper heeft dat bij mijn ouders binnengebracht. Rechtstreeks uit Parijs. Zonder postzegel, met de expresdienst. Hier!

Medard Lees maar voor.

Tist Zijt ge nu ook al te lui om zelf te lezen.

Medard Mijne kop staat er niet naar.

Els Ik zal eens naar de dierentuin gaan kijken. Die fles niet leegdrinken, zatlappen!
(af)

Tist Ze verwachten ons voor de algemene vergadering. Ze gaan u voorstellen als president van de vereniging. Voorzitter van de vijfsterrenclochards van Parijs. Een hele eer.

Medard Ik kan hier niet weg.

Tist Je zult wel moeten. Vooral die jongeren kijken naar u op. Onze vereniging heeft een sterke leider nodig.

Medard Ik ben een zak. Ik zit in een zak.

Tist Daar kunt ge goed in slapen. En dan 's morgens de vogeltjes horen fluiten, en de meeuwen...

Medard Tist, ze gaan mijn huis verkopen. Het huis van mijn voorouders, het huis waar ik geboren ben. Dit is een stukske van mijn eigen lichaam.

Tist (schenkt nog eens in voor beiden) Vertel eens broeder!

Medard Er wordt in het dorp over mij geroddeld en dat kan mijn zuster, de directrice van de dorpsschool, niet hebben. Zij met hare dikke nek en dan een broer hebben die... Ik moet hier weg, Tist.

Tist Ik dacht dat dit uw huis was. In eigendom.

Medard Eens het huis verkocht, dan heb ik hier niets meer te zoeken. En ik was er nu een beetje aan gewend. Een vaste stek en regelmatig eens een paar weken weg zijn...Maar toch een thuis hebben.

Tist En wie zorgt er dan voor uwe dierentuin?

Medard Els, de dochter van mijn broer. Dat kind heeft hier haar tweede thuis. Het botert niet met haar stiefmoeder...

Tist We moeten volgende week naar Parijs. Er varen tegenwoordig genoeg binnenschepen naar onze tweede thuis. We kunnen binnen een tijdje terug zijn. Maar dit kunnen we niet uitstellen.

Medard Ik zal wel zien. Kom morgen maar eens terug. Ik ben nu niet bij stemming. Ik voel mij als een tafel waarvan men de poten afzaagt.

Tist (schenkt zich nog eens in en drinkt meteen uit) Voor uw probleem vinden we wel een goede oplossing. De kop niet laten hangen, broer. Dat is slecht voor uw nekspieren.

Medard Ik heb geen spieren meer.

Tist Ik loop nog wel eens binnen. En ... kop op, broer! (af)

Medard Kop op, broer! (zet zich, terug recht, bekijkt foto's en wrijft over voorwerpen, kasten...) Hier ben ik geboren, en hier wilde ik sterven. Zelfs dat kan niet.

Johan (op) Ik heb groot nieuws. Groot nieuws.

Medard Ja? Dat zal dan wel groot nieuws zijn. De lotto gewonnen?

Johan (terwijl hij ronddraait) Dit huis, deze krot eigenlijk, wordt verkocht. Ik ben aan het erven, nonkeltje! Dit gaat mij centen opbrengen.

Medard Ja?

Johan En het schijnt dat de beenhouwer een serieus bod gedaan heeft. Hij wil op de weiden die bij deze krot horen, runderen gaan vetmesten. Volgend jaar kunt ge dan bij hem een "steak clochard" kopen. Zeker mals vlees.

Medard   Dat is goed nieuws. En hebben ze ook gezegd waar ik moet gaan wonen?

Johan   Gij? Gij? Daar heb ik niets over gehoord.

Medard   Ik moet toch ook ergens wonen?

Johan   Maar gij woont nu toch hier?

Medard   Als dit huis, die krot eigenlijk, verkocht wordt dan komt er iemand anders hier wonen.

Johan   Ja?

Medard   Misschien moogt gij van die fameuze beenhouwer wel hier komen wonen. Zijn zoon is toch een vriend van u?

Johan   Daar is vroeger eens mee gelachen. De mensen zijn niet eerlijk! Ik sta zo wat bekend als een man van de natuur. Ze zeggen dat ik groene vingers heb. Ik zou dan die runderen alle dagen kunnen voeren en zo... En als er dan nog een tuintje bij was, met wat groenten enz...

Medard   Gij zoudt dan nog een lief meisje kunnen gebruiken, voor het werk natuurlijk. Alle hulp is altijd welkom, hoor ik eens zeggen.

Johan   Ik voel me zo niet aangetrokken tot de vrouwen. Soms wel, soms niet. Als er nu iemand aan mij zou vragen om mee naar de cinema te gaan: ik zou direct ja zeggen en haar met een grote zak chips trakteren.

Medard   Vrouwen? Weet ge wat, Johan? Gij zoudt een iets of wat oudere vrouw moeten kunnen vinden. Zo iemand van het moederlijke type. Een vrouw die je beschermt en warmte biedt en toch ook een beetje commandeert. Iedere nacht haar voeten warmen zou al voldoende zijn om de relaties levendig te houden. Je weet het toch: oudere vrouwen hebben in bed gewoonlijk koude voeten. En dat is nu maar kinderspel. En 's morgens zou zij dan in ruil voor je dienstbetoon de koffie opzetten en spek met eieren bakken, zelfs met een tomaatje erbij.

Johan   Wat brabbelt gij daar allemaal, nonkeltje?

Medard   Niks. Alleen maar wat spontane bedenkingen. Ge moet er ook maar eens over nadenken.

Johan   Ik denk dat ik bij de vrouwen geen succes heb omdat ze denken dat ik een soort verkeerde ben.

Medard   (lacht) Gewoon eens tegen een vrouw lachen als ge haar voorbij gaat. Niet bang zijn dat men denkt dat ge op oorlogspad zijt.

Johan   Ik zal er eens over nadenken. Zo een vrouwtje met wat ervaring zegt me wel wat!

Medard Gij komt hier dus wonen. Gefeliciteerd. Zat dat in het plannetje van uw moeder?

Johan Ons moeder? Neen, die had helemaal geen plannetje. Neen, ze heeft te veel werk met de school en zo.

Medard En wie verkoopt dit huis dan?

Johan Ik denk dat tante Marja daar over begonnen is. Zij heeft nogal veel tijd om na te denken. En het ene woord bracht het andere mee, zeker. Gij gaat ook erven, nonkeltje. Wat gaan we met al dat geld doen?

Medard Ik weet het al. En gij?

Johan Wat kunt ge nu met geld doen? Als ik hier kom wonen...zakskes zaad kopen: worteltjes, prei, selder, bloemkolen, ...en ook wat knollen: alle soorten bloemen.

Medard En wat gaat ge met het overschot doen? Ik zou zeggen: eens mee naar de stad gaan, naar de mooie madammen, maar vermits gij ...

Johan Misschien ben ik wel een soort bi. Dat verstaat ge toch, hé?

Medard Ik zal er eens over nadenken.

Johan En wat gaat gij weer met dat geld doen?

Medard Bloemen kopen.

Johan Als ge een jaartje wacht: voor u lever ik aan een schappelijk prijsje.

Medard Bloemen voor op het graf van mijn lieve ouders te zetten.

Johan Die hebben daar toch niets meer aan.

Medard Maar ik wel. Het is voor mij als een blijvend eerbetoon. Liefhebben heeft niets met leven en dood te maken. Liefhebben is eeuwig.

Johan Iedereen zal er wel bij varen. Dat dacht mijn moeder ook. Mijn vader was er tegen, maar die moet niet erven. Hij had compassie met die gestrande zeerover, dat zult gij geweest zijn, denk ik.

Els (op) Hier zie! Hoog bezoek!

Medard Ja, en hij heeft belangrijk nieuws. En mijn zusters hebben het huis hier te koop gesteld. Marja heeft zich laten meeslepen door de schooldirectrice. En Johan komt hier wonen als de beenhouwer de eigendom koopt. Als oppasser van de wandelende biefstukken die in de weide zullen rondlopen. Nu weet ge alles ineens.

Els Is dat zo, Johan?

Johan Daar komt het op neer.

Els Gij snapt toch wat dit voor nonkeltje betekent?

Johan Zeker. Al zijn zakken zullen vol geld zitten. Zoveel zal hij erven.

Medard Ik zal er zeker een nieuwe hangmat van kunnen kopen. Ik moet alleen nog twee stevige bomen uitkiezen, maar ik weet niet goed waar.

Johan Eigenlijk zouden we daarop eens kunnen drinken, niet?

Medard Drinken? Op de uitdrijving van de duivel uit dit paradijs. En waarom ook niet?

Els Op de erfenis, nonkeltje. Ik weet nog een speciale fles staan. (knipoogt naar Medard)

Medard Ge moet niet krenterig zijn. Een groot glas!

Els haalt uit een van de kasten een fles zonder etiket en schenkt in een groot glas in.

Els (vertrouwelijk tot Johan) Dit is een speciaal drankje. Een soort godendrankje. Ineens binnenkappen. Santé!

Johan Gij bent een beste nonkeltje. Zie, dat treft mij. Ik heb altijd gezegd dat gij te goed zijt voor deze wereld. Als ge het zo bekijkt, van die verkoop, bedoel ik, ja, dan zal dat voor u een hele verandering zijn. Maar na regen komt zonneschijn. Gij zijt een beste kerel.

Medard Ik ben de goedheid zelve, alleen zeg ik het niet graag zelf. Dat gij dat vaststelt, doet mij echt plezier. Drink ineens uit!

Johan kijkt gulzig naar de fles en dan naar het grote glas. Ineens drinkt hij het glas leeg.

Johan Héérlijk! Héérlijk! (maar dan plots verandert zijn gezicht, alles draait voor zijn ogen. Hij houdt zijn handen aan zijn hoofd, zijn buik en dan aan zijn achterste.)

Medard Het is straffe tabak, hé! Eens goed ademhalen en ge begint eindeloos te genieten.

Johan Begot, ik moet naar de wc.

Medard Naar de wc? Dat zal maar een gedacht zijn. Rustig man! Ge kunt wel tegen een glaasje kattenbloed zeker?

Johan Kattenbloed? Nu moet ik al overgeven ook. (naar de deur) Ik ga dood. (vlug af)

Els (lacht) Daarmee moet ge geen compassie hebben. Wat is er eigenlijk in die fles?

Medard   Dat weet ik niet meer. Iedereen die er vroeger van dronk moest langs alle kanten overgeven. Ik zie dat die fles nog niets van haar kracht verloren heeft.

Els   (ziet de papieren op de tafel liggen) Gaat ge een boek schrijven, nonkeltje?

Medard   Dat, oh, neen, ik probeer te lezen. Hebt ge wc-papier nodig?

Els   Neen. Bij ons is dat op rollen. Ik ben er mee weg.

Medard   Zie dat ge niet uitglijdt!

Els af.

Tist   (op, met verwonderd gezicht) Wanneer gaat ge pensen maken?

Medard   Pensen maken?

Tist   Ik heb een varken horen kelen. Daar horen toch pensen bij?

Medard   Ze zeggen dat, ahja! Een borreltje?

Tist   Die fles is goed genoeg voor mij.

Medard   Dat is alleen voor speciale gelegenheden. (neemt die fles en giet ze leeg in de pompsteen. Neemt een fles whisky en twee borreltjes, giet in.) Op uw gezondheid, broer!

Tist   Ik heb over uw geval eens nagedacht. Ik heb al een heel plan gemaakt. We zouden toch nog eens moeten kunnen lachen, vind ik. Maar gij moet echt meewerken.

Medard   Ik vertrouw u niet als ge zo geheimzinnig doet.

Tist   Het is ook zo een geheimzinnig plan. Maar gij wordt er beter van. Schenk nog eens in!

Drinken samen.

Medard   Kom op, sukkelaar! Legt dat geval eens op tafel. Ik weet dat gij soms iemand wilt doen lachen met uw flauwe grappen, maar op dit moment heb ik er geen goesting voor.

Tist   Op “De Lieve” vragen ze een schippersknecht. En dat betaalt goed.

Medard   Wat? Is dat uw plan? En hoe moet ik daarmee lachen? Groen?

Tist   Dat is een van de mogelijkheden. Groen lachen. Prima.

Medard   Tist, ik heb liever dat ge weggaat. Laat mij alleen met mijn miserie.

Tist Voor een clochard is dakloos zijn of worden toch geen probleem zeker?

Medard Dit heeft niets te maken met een dak boven uw hoofd hebben. Dit is iets helemaal anders. Het gaat over mijn eigen wortels, mijn afkomst, mijn levensbegin. Mijn eigen ikzijn. Maar dat snapt gij niet. Gij zijt een losbol, een flierefluiter. Gij danst door de dag, hebt nooit zorgen. Gij denkt nooit over iets na. Ik heb wortels aan mijn tenen.

Tist Er zijn ook nog een aantal werkaanbiedingen, die misschien prettiger zijn. Besteller van diepvriesproducten huis aan huis, toezichter in een sportlokaal. En dan is er nog vrijwilligerswerk met inwoning.

Medard Tist, ga weg jong! Gij lacht mij uit in mijn eigen huis.

Tist (lacht) Uw eigen huis?

Medard Laat me gerust.

Tist Ik heb ook nog een ander plan. Maar dat vertel ik later wel.

Medard Hou het voor uzelf.

Tist Kom, laat ons gaan zitten...

Medard En nog eens inschenken, zeker?

Tist Bij voorbeeld. Iets revolutionair. De wereld zal er van opkijken. Wij zijn dan wel officieel clochards, maar zo dom als de mensen denken dat we zijn, zijn we niet. Luister, broeder. (Tist gaat zitten en fluistert Medard wat in zijn oren. Naarmate dat hij verder fluistert, begint Medard te glimlachen, te lachen...)

EINDE DERDE BEDRIJF

VIERDE BEDRIJF

Medard en Tist komen terug van Parijs. Ze hebben te veel gedronken. Off hoort men ze al Zingen: “Ik ben naar Parijs geweest, het was daar een reuze feest” en wanneer ze opkomen zingen ze “Zak eens lekker door, zak eens lekker door...”

Ze blijven bij de deur staan.

Tist Die deur is nog altijd los.

Medard Zo moet dat zijn, als ge thuiskomt. Als ge eerst nog naar een sleutel moet gaan zoeken, dan is het spel om zeep. Hier worden wij verwacht. En het stinkt hier een beetje. Ook gezond. (kijkt naar de potjes van de katten) Leeg. Els zal ze kattenvoer van de winkel gegeven hebben. Daar krijgen ze een blinkende pels van.

Tist Medard, jong, laat me u nog eens goed bekijken. Ge ziet er stalend uit! (terwijl Medard er echter belabberd uitziet) Gij, de nieuwe voorzitter van de vijfsterren clochards van Parijs. Net zoals voor een burgemeester hebben ze voor u gestemd. Monsieur Medard de la Belgique. Ge zult nu een bureau krijgen, net zoals de burgemeester. Met een secretaresse. Het probleem van de clochards moet met de burgerlijke stand van de stad besproken worden. We krijgen ook allemaal een vast bed in een tehuis. En eens per week een bad.

Medard Mijn voorstel om eens per week in een groot wasmachine te gaan zitten en met haar en pluimen te gelijk gewassen worden, werd niet aanvaard. Een vernedering, vind ik. Ahja! Maar we gaan er voor!

Tist (snuffelt rond) Het stinkt hier harder dan ik dacht. De open lucht is toch nog iets anders. Een clochard moet de wind kunnen voelen. En de nattigheid van de regen.

Medard Er gaat niets boven de vrije natuur.

Tist En waarom maakt gij u dan zorgen om dit huis. Een hoop stenen en wat houten planken.

Medard En verroeste nagels.

Tist De wereld is meer dan vier muren. Nu zijt gij de grote baas van de Parijse clochards. Gij moet u hier niet komen begraven. Die brug aan de kathedraal: daar is een plaatsje voor de grande chef voorbehouden. Zijn we terug weg? Foetsjie! Parijs, dat is champagne! (zingt)

Medard Die Katrien, dat is een schoon stukske vlees, Tist. Een prachtige vrouw. Jong en regelmatig in verwachting. Hoe doet zo een schipper dat?

Tist Die moeten regelmatig aan die sluizen wachten en van het ene woord komt het andere. De vrije natuur, broer!

Medard (valt in een zetel) Parijs is het einde en het begin!

Tist Waarom maakt gij u druk om deze krot? Wat sentiment! En daar leeft ge niet van. Als ge heimwee hebt, dan zijt ge niet gelukkig. De wijde wereld, monsieur le Belge!

Medard Toch wringt er iets in mij.

Tist Ga eens goed naar de wc. Na een kwartiertje is alles doorgespoeld. Of drink nog eens een goede borrel.

Medard In Parijs heb ik de laatste fles weggegeven aan die jonge Spanjaard.

Tist Dat is een leegloper.

Medard Het was eigenlijk maar een overschotje.

Tist Daar kan hij zich nog drie keer een stuk in zijne frak drinken.

Medard Ja? Dan is hij nog geen echte clochard.

Tist Hij moet de stiel nog leren. Alle begin is moeilijk.

Medard Zo een zetel is toch een goede uitvinding. Ik voel mijn eigen achterwerk niet eens. Zo zacht!

Tist Als ik een stuk in mijne frak heb dan voel ik niets meer. Zelfs niet als ik naar de wc moet gaan.

Medard Ik heb het gevoel dat ik terug thuis ben, Tist. Thuis.

Tist Binnen enkele weken moeten we terug naar Parijs.

Medard Met Katrien?

Tist Met "De Schelde"? Ja, dat kan. Louis vaart om de twee weken naar Parijs.

Medard Toch een gemakkelijke zetel.

Tist Niet zeveren, Medard.

Medard Ik weet niet of ik mijn hangmat nog kan gewoon worden. Ik ben veranderd sinds ons vertrek.

Tist Gij zijt nu een belangrijke persoon geworden. Gij hebt met uwe foto in de kranten gestaan in Parijs. “Le petit Belge barbu est élu comme president des clochards”. Dat is niet niks, hé! Voor het eerst in de Franse geschiedenis is er een president van de clochards gekozen. Bruggeslapers aller lande verenig u!

Medard Ik weet het niet, Tist. Ik weet het niet. Maar wat gebeurt er als dit huis afgebroken wordt of als er iemand anders in komt wonen?

Tist In het slechtste geval neemt ge uw hangmat en kiest ge ergens een paar stevige bomen met veel bladeren en een beetje uit de wind.

Medard (recht) Ik ga uit dit huis niet uit. Hier woonden mijn grootouders, hier ben ik gemaakt. Hier...

Tist Stop. Hier zie! Drink er nog eentje en dan kunt ge terug nuchter praten. (drinken een glaasje).

Medard Kunt gij nu nuchter praten?

Tist Ik ben niet zo dronken geweest als gij.

Medard Gij hebt dan ook geen miserie.

Tist Miserie maakt ge zelf. Gaan we wat praten? Over mijn plan?

Els (op) Wat stinkt dat hier?

Medard Vergeten te verluchten zeker. Ha, dag Elsje, prinsesje Zonneschijn. Hebt ge intussen al een liefke aan de haak geslagen?

Els De beenhouwer heeft een tweede bod gedaan op dit huis.

Medard Dan zal het toch verkocht geraken.

Els En Johan heeft samen met de zoon van de beenhouwer al nieuwe weipalen geplaatst en nieuwe pinnekesdraad gespannen. Het schijnt dat hij morgen gaat kunstmeststoffen zaaien.

Medard Dan is de beenhouwer toch zeker van zijn stuk.

Els Is dat dan niet te voorkomen? Waar moet ik heen als gij hier niet meer woont? En die geiten en die schapen en die konijnen...

Medard Hebt gij de boerderij goed verzorgd, kindje?

Els Ze hebben nog meer gegeten als vroeger. Van verdriet, denk ik.

Medard Ze eten hun eigen dood op. Hoe rapper ze vet gemest zijn, hoe rapper ze met hun nek tegen het mes lopen. Ca c'est la vie. Leven, u doodwreten en dan allelulia! (doet gebaar van het doden van een dier)

Lieve (en Marja op, blijven aan de deur staan) Het stinkt hier. Wat een stank!

Medard Het zal die nieuwe parfum van u zijn, lieve zuster. Of die van Tist. Fleur de Paris. In het begin stinkt dat precies, maar eens ge het gewoon bent, kunt ge het niet meer missen. Onthou het goed: Fleur de Paris.

Tist (recht) Ik ben weg, broeder! Ik kom nog wel eens langs.Salu! (vanuit de deuropening) Stinkt het nu minder?

Niemand antwoordt. Medard steekt zijn hand omhoog, bij wijze van groet naar Tist. Tist af.

Lieve Ik bedoel stank, geen parfum. Iets wat uw neus verstopt.

Els Daar hebben ze Vicks voor uitgevonden. Dat is een soort ontstoppingsmiddel zoals men voor de riolen gebruikt. In dit geval: voor een soort dakgoten.

Lieve Ik wist niet dat gij zo vriendelijk kon zijn?

Els Ge interpreteert dat weer verkeerd, lieve tante! Ik bedoel het goed. Vicks zou men ten minste eens per maand moeten gebruiken. Voor de luchtwegen.

Marja De dakgoten, zeidt ge.

Lieve Het stinkt hier. Wat erg!

Medard 't Is te zien hoe dat ge het bekijkt.

Lieve Ik hoorde u zingen toen ge ons huis voorbij ging. Heel het dorp zal ondertussen al wel weten dat ge terug thuis zijt. (snuffelt rond) Maar naar wat stinkt het hier nu toch?

Medard Stank? Dat zal van de dode ratten zijn die in de kasten liggen. Als ze geen eten meer hebben, dan vallen die ratten dood.

Lieve Ge hebt toch al gehoord zeker dat het huis zo goed als verkocht is?

Medard Van gehoord. Ik moet u bedanken. Zo geraak ik ook eens aan 't erven.

Lieve Ik ben blij dat ge er zo over denkt. Het is het beste voor iedereen.

Medard En uw zoon, die landloper, kan zich eindelijk ook eens nuttig maken. Hij kan al weidepalen plaatsen, heb ik gehoord.

Lieve Ja, hij heeft het te pakken. Hij zoekt al jaren iets om zich nuttig te maken. Hij heeft groene vingers. Maar bij die politieke partijen voelt hij zich niet thuis. Hij moet zelf creatief bezig zijn. En dat is nu eindelijk gebeurd. Als het doorgaat, ik zeg wel als het doorgaat, dan zal hij hier zo wat op de beesten passen en een tuintje aanleggen. Hij zal zijn draai wel krijgen.

Medard Is er ook al eens aan mij gedacht? Aan mijn toekomst?

Marja Gij trekt uw plan wel. De hele wereld is van u. Zeker de eerste maanden, voordat het kapitaal van de erfenis opgesmost is. Aan bier en van die...

Medard ...wijven. Weet gij trouwens aan wat ge een hoer kunt kennen? Aan de stank van goedkope parfum. Maar Fleur de Paris geeft een zalig prikkelend reukje. Heerlijk. (toont kledingstuk) Fleur de Paris.

Marja Uw wereld is voor ons iets vreemds.

Medard Maar ik woonde hier graag.

Lieve Ik ook. Maar toen ik trouwde moest ik hier weg. Mijn man volgen. Zijn ouders woonden toen in het dorp. In een huis dat veel te groot was. Alles is maar tijdelijk. Mijn villa zal ook veel te groot worden, eens Johan weg is.

Medard Maar dat is de oplossing. Ik zou bij u kunnen komen wonen. Zo een suikernonkel in de buurt. Het tuinhuis is groot genoeg voor mij. En mijn hangmat zou goed uit de wind hangen, met die hoge haag.

Tist (op met alleen een badhanddoek rond zijn lichaam) Dag, allemaal! Stoor ik? (tot Medard) Ik heb direct een stortbad genomen. (lacht) Er zat een dode rat in een van mijn vestzakken. En die had zeker al een week geleden moeten opgegeten zijn. (naar Lieve toe) Sorry, maar dat kon ik toch niet weten. Toegegeven: dode ratten stinken. Maar ik had daarnet een stuk in mijne frak en dan zijn mijn dakgoten verstopt.

Lieve Daar is Vicks goed voor.

Tist Regelmatig gebruiken. Het is ook goed voor de hersenen. Dat voorkomt schimmel tussen al die kronkels hersenmateriaal in uw hoofd.

Lieve Wat sta je daar zo onzedig.

Tist Had ik geen handdoek gevonden, dan was het pure natuur geweest. Ik maak er geen probleem van. (zingt) We zijn toch allemaal gelijk.

Medard Wat komt ge hier zo dringend binnengelopen. Met die stank van die dode rat had ge toch beter naar uw ouders gegaan. Daar hebben ze een wasmachine.

Tist Groot nieuws, broertje. Iemand heeft een bod gedaan op deze krotwoning. Het schijnt dat er iemand met een schoon hemd en een das een bod gedaan heeft. De beenhouwer zal zijn weipalen moeten uittrekken. Alles moet in dat geval in oorspronkelijke toestand gebracht worden.

Lieve Dat kan niet. Het staat zo goed als vast. De beenhouwer heeft een afspraak gemaakt met de notaris...

Medard Zo goed als vast, ja, dan hangt er toch nog iets los.

Tist (tot Medard) In ieder geval: de verkoop gaat toch door. Is het de beenhouwer niet dan is het die meneer uit de stad, of van waar die ook komt.

Lieve Dat was echt groot nieuws. (kijkt naar Tist) Gij loopt zo een beetje onzedig rond. Dat stoort mij.

Tist Mij helemaal niet. (naar Lieve toe) Niet bang zijn. Op mijne leeftijd is alle gevaar geweken. De vogel zingt niet meer.

Lieve Kom, Marja, we zijn weg. Ik dacht eens rustig te kunnen praten, maar dat lukt hier niet.

Els Ik moet u gelijk geven, tante Lieve. Met sommige mensen kunt ge niet rustig praten. Eigenlijk zou u moeten weten dat ge met clochards niet kunt praten. Als ze geen jeuk hebben van al die luizen, dan plooit hun tong dubbel van al die jenever, whisky of andere sterke drank. Dit is uw stand niet. (naar haar toe) En die stank blijft zeker een week in uw kleren zitten.

Lieve Kom, Marja. (kijkt rond) Nog een goede dag allemaal. (beiden af)

Medard en Tist lachen.

Els (tot Tist) En hoe zat dat nu met die dode rat?

Tist Niets van. Vindt ge mij niet sexy?

Els Wilt ge een emmer water over uwe body?

Tist Graag!

Medard Tist maakt dat ge wegkomt. Ik wil u hier vandaag niet meer zien! Els is een serieus meisje.

Tist Zou ik niet goed zijn om in een modeshow wat rond te lopen? (demonstreert en zijn handdoek valt bijna af.)

Els Ge zou dan toch eerst naar de gemeente wat rattenvergif moeten gaan halen.

Tist Nu hebben we enkele weken samen opgetrokken, zeg maar met vakantie geweest in Parijs. Samen veel plezier gemaakt. En nu opeens vlieg ik buiten als een kat die heel het huis ondergekakt heeft. (naar de deur toe) Goed, zo is het leven. Ik stuur u mijn zuster. Dat was toch afgesproken?

Medard Zeg dat ze een stofdoek en een bus Javel meebrengt. Voor het onkruid op de weg.

Tist Salu! (net voordat hij afgaat kijkt hij naar Els en laat de badhanddoek even zakken, af)

Els (zet de fles in de kast, zet de glaasjes op de pompsteen) De zuster van Tist? Ik wist niet dat die een zuster had.

Medard Een seuteke. Ze heeft jaren in de stad gewerkt, in een wasserij waar al het linnen van de OCMW gewassen werd.

Els Die? Ja, heeft die later niet als huishoudster gewerkt bij de pastoor van ...

Medard Dat kan.

Els Een seuteke? Het schijnt dat de pastoor verhuisd is. Van miserie.

Medard Moest die mee helpen stofzuigen misschien?

Els Komt ze de boel hier een beetje opruimen? Ben ik niet goed genoeg? Al wat ge vraagt, doe ik.

Medard Dat weet ik, prinsesje Zonneschijn. Gij blijft mijn steun en toeverlaat.

Els Ik ga nog eens naar de geiten kijken. (af)

Medard naar de spiegel, fatsoeneert zijn kleding en zet zich aan de tafel. Hij zet de radio op en zet zich in een zetel. Drinkt vlug nog een borrel en zet zich terug.
Julia, de zus van Tist op. Ze blijft in de deuropening staan. Ze heeft een tasje bij.

Julia Het stinkt hier. (ze stapt naar het raam en zet dat open, opent ook de deur.) Het is hier een krot. Dat is toch niet voor normale mensen. (naar Medard toe) En hier woont gij altijd?

Medard Als ik hier ben toch.

Julia (doet de deur open en toe en dat meermaals achter elkaar om zo de stank weg te waaien.) Dus gij zijt Medard, de clochard. Ik ben Julia.

Medard Aangenaam. Pak ne stoel.

Julia Riekt gij niet dat het hier stinkt?

Medard Ik ben dat gewoon. De ene vindt dat iets stinkt en de andere vindt dat het heerlijk ruikt. 't Is een kwestie van interpretatie. Ik vind het schattig dat men de ganse dag riekt wat men de vorige dag klaargemaakt heeft. En zelfs de dag ervoor. Een huis moet een eigen reuk hebben.

Julia Weet gij wat ik kom doen?

Medard Neen.

Julia Ik ook niet. Onze Tist zei dat ik eens langs moest komen.

Medard Om wat op te ruimen, zeker. Of om stof te zuigen.

Julia   Werken? Dat is voor mannen. Die zijn gespierd. Ik word daar ziek van. Ik wil wel zeggen hoe het allemaal zou moeten gebeuren, volgens mijn instructies.

Medard   Ik denk niet dat ik u daarvoor kan gebruiken. Denk eens na: waarvoor zou Tist u gevraagd hebben? Hij heeft toch gezegd dat ik een homo ben?

Julia   Ik was naar Thuis aan het kijken. Ge moet eens naar mijn vriend Medard gaan, zei hij. Maar ik weet begot niet wat ik hier zou moeten komen doen. Gij ziet er even lelijk uit als toen ik u vorig jaar op de markt eens tegen kwam. Maar om onze Tist een plezierke te doen... En zo kom ik ook eens buiten. Ik heb geen schrik van mannen. Of ze nu homo zijn of niet.

Medard   Gij hebt een pakske bij. Zit daar een soort stofjas of zoiets?

Julia   Kaas. Zelfgemaakte kaas. Volgens mijn recept. Onze Tist zei dat ik u maar eens van mijne kaas moest laten proeven. En daarop ben ik fier. Ik heb jaren zitten broeden op dit recept. Mijn kaas.

Medard   Laat me raden: geitenkaas?

Julia   Bijna. Kom, ge moet maar eens proeven. Neem twee borden uit de kast, twee vorken en twee messen en...

Medard   En een stuk brood en margarine...

Julia   Een kaars. Een gele kaars en doe die in brand.

Medard doet wat Julia gevraagd heeft, terwijl Julia het pakje kaas uit het tasje haalt en op de tafel legt. Ze steekt de kaars aan en pas dan snijdt ze twee stukskes kaas van het pakje.

Julia   (ze proeft en kijkt naar Medard) En?

Medard   Lekker, wel een beetje zoute smaak.

Julia   Proef nog eens! Maar langzaam.

Medard   (proeft nogmaals, beweegt zijn hoofd om aan te duiden dat hij van de smaak geniet.) Heerlijk. Fantastisch! Dat is echte kaas!

Samen eten ze verder van de kaas. Dan rolt Julia de rest van de kaas terug in een papier en steekt het pakje terug in haar tasje. Ze staat op, naar de deur toe.

Julia   En nu nog een paar vragen. Ten eerste...

Medard   Waarvoor is dat goed?

Julia   Voor mijn plakboek en mijn dagboek. De eerste vraag: waarom zijt gij chochard geworden?

Medard   Omdat ik te lui was om te werken zeker. Zeg, Julia: wat is dat voor een vraag?

Julia   Ik heb eens in een gazet gelezen dat men zo maar geen clochard wordt. Er moet wat achter zitten.

Medard   Te lui.

Julia   Dat klopt niet. Iedere levende mens heeft een verhaal.

Medard   Clochards sterven gewoonlijk in hun slaap, tussen 2 kartonnen dozen.

Julia   Ik zou eigenlijk eens willen weten wie dat gij eigenlijk zijt. Hebt gij vroeger naar de school gegaan?

Medard   Ik werd met de auto gebracht en later kwam de autobus in onze straat.

Julia   En waarom zijt gij chochard geworden?

Medard   De boom in met dat gezaag over die clochard.

Julia   Dat is toch maar een gewone vraag. Ik kom wel eens terug. Maar die stank moet hier uit huis. Airwick is daar goed voor. En Javel.

Medard   Doe de groeten aan Tist.

Julia   Die steekt zat in bed. En morgen is hij ziek en overmorgen... Ja, ik moet het u niet vertellen: mannen! (af)

Medard kijkt haar na.

Medard   Begot, wat kwam die eigenlijk doen? (blaast de kaars uit, wandelt in de plaats rond) Het riekt hier naar vrouwen. De Tist heeft gezegd dat ik maar eens van hare kaas moest proeven. Waarom? (zet zich, doet de ogen toe)

EINDE VIERDE BEDRIJF

VIJFDE BEDRIJF

Enkele dagen later

Medard schilt aardappelen. Els komt op met grote boodschappentas.

Els   Dat is nu de laatste keer geweest.

Medard   Wat nu weer, prinses Zonneschijn?

Els   Zoveel ineens kopen. Ik ben geen muilezel.

Medard   Als ge u bukt en de voorkant wordt de achterkant, dan wel.

Els   En in het dorp zeggen ze dat ge gaat trouwen en dat terwijl uw huis onder uw gat verkocht wordt. Waar zijt gij mee bezig? Denkt ge dan niet aan de toekomst?

Medard   Neen.

Els   Wat is er van dat geroddel waar?

Medard   Hoe kan ik dat nu weten? Het huis wordt verkocht, hoor ik zeggen. De beenhouwer.

Els   En van dat trouwen? Hoe zit dat?

Medard   Daar moet ge met twee voor zijn.

Els   En ik dacht dat gij een soort homo zijt.

Medard   Een soort, dat zal wel.

Els   Maar gij hebt in al die jaren nog nooit met een vrouw te maken gehad.

Medard   Hoe kunt gij dat weten?

Els   Nonkeltje, ik moet het weten. Ik kan er niet meer tegen.

Medard   Ik weet het zelf niet, prinses. Ik weet het zelf niet.

Els   Is het die Julia die uwe kop zot gemaakt heeft?

Medard   Ik heb er schrik van gekregen. Dat is geen normale vrouw. Neen.

Els   En hebt ge al verhuisplannen?

Medard   Laat me gerust. Ik ben aan het aardappelschillen. Straks snij ik nog in mijn vingers.

Els En ge hebt 10 euro te veel meegegeven.

Medard Hou die overschot maar.

Els Zijt ge nu helemaal zot geworden? Uwe rommel staat hier op de kast. Ik ben weg. Ge kon wel eens wat vriendelijker tegen mij zijn?

Medard Had ik geen baard dan gaf ik u een kus. Maar ik moet van dat gesmos niets hebben.

Els Hier (legt geld naast de boodschappentas) hou uw geld maar. Ik loop nog eens langs de geiten. Salu! (af)

Julia (op, blijft in de deuropening staan, zet ramen en deur open) Het stinkt hier nog altijd.

Medard Ha, ge zijt er terug. Weet ge nu al wat ge komt doen? Er moeten nog 4 aardappelen geschild worden.

Julia Ik heb van u gedroomd. Dat is mij nog nooit overkomen.

Medard Dan weet ge nu wat ge komt doen?

Julia We zouden eens serieus moeten praten.

Medard Hebt ge nog van die vragen als: “Waarom zijt gij clochard geworden? Dan ben ik niet thuis.

Julia Weet ge dat dat erg is: een vrouw op leeftijd die van een man droomt.

Medard Ik droom soms van olifanten en ik heb er nog nooit een in 't echt gezien.

Julia Van een man dromen, Medard!

Medard (verslikt zich, snijdt in zijn vingers) Au, begot! Wat zegt ge?

Julia Een man, Medard!

Medard Ahja!

Julia Schenk een borreltje in. We moeten eens praten.

Medard Praten kan. Uw broer, de Tist, dat is een goede vriend van mij.

Julia Het is Tist die op dat gedacht kwam.

Medard Welk gedacht? Heeft het iets met vrijen of dat gedoe iets te maken?

Julia Gij zijt een eenzame man, een beetje geterroriseerd door uw familie. Van zo een systeem hou ik. Dat zijn mannen die tegen een stompke kunnen. Van venten die naar een zakdoek pakken als het een beetje tegenzit, hou ik niet.

Medard En heb ge mij al eens goed bekeken? Hoe zou ik er in mijn blootje uitzien?

Julia Als het licht uit is dan valt dat wel mee. Als ik u eens goed bewerkt heb, dan is alles nieuw.

Medard schenkt twee glaasjes in.

Medard Heb ge geen kaas bij?

Julia Neen.

Medard En gij zoudt willen trouwen ook? Moet er eerst niet een tijdje gevreeën worden? Koop geen kat in een zak, zei men vroeger.

Julia Seks is niet belangrijk, toch op onze leeftijd niet meer. Ik zou het doen om een goed werk te doen. Een eenzame sukkelaar voorthelpen.

Medard Het overvalt mij zo een beetje.

Julia Dat kan ik geloven. Ziet ge het zitten of niet?

Medard Als ik er goed over nadenk: niet! Touwen! De Tist is wel een goede kameraad, maar er is een verschil tussen samen onder een brug slapen en trouwen.

Julia Ik wil met u ook onder een brug slapen. Ik zie u graag, Medarke. Gij bent een kerel uit een stuk. Een man met spieren, klieren en veel mals vlees.

Medard Maar ik ben de ideale echtgenoot niet.

Julia Dat weet ik. Wat ge nog niet kent, kan ik u leren. Met de zachte dwang van de liefde. Gij wordt een modelechtgenoot.

Medard Ik trouw niet. Ik verzuim me nog veel liever.

Julia Ik moet eens serieus met u praten. Pak ne stoel. Gij moet me eens over uwzelf vertellen en over...Katrien.

Medard Katrien? Katrien?...

Julia Ja, en niet rond de pot draaien. Als ik straks met u ga trouwen, dan moet ik weten wie er zonder onderbroek naast mij in het bed ligt.

Medard Trouwen? (korte pauze) Katrien? Ja...

Julia Ik zal eens inschenken. Ge moet genoeg speeksel hebben. Met een droge mond lukt dat niet. (schenkt in, ze drinken) Waar leerde gij haar kennen?

Medard   Dat weet ik al niet meer. (wandelt rond in de kamer) Katrien...

Julia   In Mechelen.

Medard   Dat kan waar zijn. Maar moet gij dat allemaal wel weten? En als het nu eens niets wordt tussen ons, dan gaat gij met al mijn persoonlijke ...

Julia   Wij trouwen. Dat staat bij mij vast. Ik moet alleen uw biecht nog afnemen.

Medard   Zij was wat jonger dan ik. Ik zat in het laatste jaar voor ingenieur elektronica en zij had last met haar wiskunde. Wiskunde was voor mij als een spelletje. Wiskunde is iets dat ge moet doorhebben en dan speelt ge daarmee.

Julia   Gij hielpt haar met wiskunde in de autobus en dan?

Medard   Moet gij dat nu allemaal weten?

Julia   Neen, maar vertel het toch maar.

Medard   Wij werden verliefd op elkaar en van het ene woord kwam het andere. Katrien vertelde me op zekere dag dat ze in verwachting was. Haar familie vond abortus het beste. Maar zij wilde dat niet en ik ook niet. Trouwen kon niet want de familie van Katrien was een familie met standing: hoge politiciers en hoge militairen. Carrière stond daar op de eerste plaats. Een abortus in Nederland kan nog wel. We hebben dan maar de trein genomen, naar Parijs en daar zijn we dan ook toegekomen. Een brug aan de kathedraal, daar zijn we de eerste nacht gaan slapen. Van de clochards kregen we kartonnen dozen en afgedankte dekens. We kregen ook een gitaar en als zangers trokken we rond. En 's avonds lag ons bedje klaar. Die clochards waren lieve mensen. Het is ook daar dat ik Tist leerde kennen. Ons kindje werd tussen de kartonnen dozen geboren. Toevallig was er die avond een groot vuurwerk op de Seine, dat herinner ik me nog heel goed.

Julia   En dan?

Medard   Een soort geheimagent stond op een avond Katriek op te wachten. De nacht daarop heeft ze heel de nacht geweend. Ze wilde niet zeggen waarom. De volgende nacht werd ik wakker van het lawaai en de sirenes. Katrien was er niet meer en het kindje sliep rustig door. Katrien was verdrongen in de Seine. Ons kindje is men komen halen. Het had nog geen naam gekregen. Die brug aan de Seine is voor mij buitengewoon belangrijk. Van ons kindje heb ik niets meer gehoord.

Julia schenkt nog eens in en geeft Medard een dikke knuffel.

Julia   Gij moet heel uw leven clochard blijven. Die brug moogt ge nooit vergeten.

Medard   Heeft Tist nooit iets over mij of over Katrien verteld?

Julia Een klein beetje maar. Ik wilde het echter van uzelf horen. Gij zijt een chieke tiep, Medard! (knuffel).

Lieve (en Marja op, ziet Julia) Op bezoek?

Julia Ge moogt het gerust zo noemen. Misschien ben ik hier wel voor zaken. En jullie zijn ook van huis weg?

Lieve Het huis is verkocht. Waarschijnlijk gaat ge moeten verhuizen, Medard.

Medard Verkocht? Dan is het maar zo. De beenhouwer zal nog eens een extra bod gedaan hebben.

Julia Weet ge zeker dat het de beenhouwer is?

Lieve Wie anders?

Julia Ik had gehoord dat er iemand van 't stad een goed bod gedaan had. Een soort meneerke met veel geld. Een dierenliefhebber.

Lieve Een sloddervos? Neen, de beenhouwer is de man.

Marja Hoe dan ook, broertje: ge zult moeten verhuizen.

Medard Meer dan een hangmat tussen twee bomen is al genoeg voor mij. Verhuizen? Geen probleem. Achter uw tuin staan nog twee bomen tegen de weg naar de kerk. Het is daar rustig de laatste jaren. En ik kan bij u naar de wc gaan. En eten? Ik red het wel, zusje.

Lieve Dan kom ik straks terug, na de middag. Met Johan. Die zal blij zijn. Hij kan eindelijk aan de slag. De beenhouwer had hem vroeger al eens gevraagd.

Medard Voor die wandelende biefstukken.

Lieve Eindelijk valt alles in de plooi.

Medard En misschien trek ik terug naar Parijs.

Julia Gij? Gij blijft hier!

Medard Bemoei u daar niet mee. Gij moogt dan wel de zus van mijn beste vriend zijn, maar wat ik doe of niet doe, daar heeft niemand iets mee te maken.

Marja Waar haalt gij het recht om zoiets te zeggen? Mijn broer doet wat hij graag doet, hé broertje?

Medard Nu hoort ge het ook eens van iemand anders. Broertje, zeidt ge toch, zusje?

Marja Juist!

Medard   Wat een familieband! Er is maar een boze fee in heel mijn familie!

Lieve   En wie is dat?

Medard   Gij! Gij met uw standing. De directrice van de dorpsschool. Had de CD&V voor u niet gekozen, dan waart ge nu nog de juffrouw van de eerste klas: aap, peen, huis, ...

Johan   (op in werkkleding, met schop in de hand) Ik moet gaan werken, mensen. Ik ben nu de officiële boswachter van dit domein. Eerste assistent van George, de beenhouwer.

Julia   Daar ben ik nog niet zo zeker van.

Lieve   Goed, jongen. Ik wist wel dat gij een echte groene waart. Aan de slag!

Johan   (wil weggaan) Aan de slag.

Julia   Leg die schop neer en steek uw handen in uw broekzakken! (Johan doet dat) Zo, en houdt ze daar nu!

Tist   (op, netjes gekleed als een heertje) Begot, Medard, al dat volk hier. (tot Julia) Wat doet gij hier?

Julia   Dat gaat u niets aan!

Tist   (tot Lieve en Marja) En gij?

Lieve aan!   (en Marja) Dat gaat u niets aan.

Tist   Wel, wel! In wat voor een wereld leven wij! De villa hier is verkocht.

Lieve   (en Marja) Dat weten wij, de beenhouwer...

Tist   Mis. Een heertje uit de stad heeft dit gebouw en de omliggende grond gekocht.

Lieve   Leugenaar!

Tist   En dat heertje, dat ben ik. (lacht met zichzelf) Ik ben een heertje.

Medard   Hang het zotteke niet uit, Tist. Doe normaal dan zijt ge al zot genoeg!

Julia   Misschien heeft onze Tist, mijn broertje, wel gelijk. Kunt gij bewijzen dat gij...

Tist   ...de eigenaar zijt? Zeker! (toont papier) Van de notaris. Pasop, niet aanraken. De inkt is nog niet droog.

Lieve   Gij hebt nog geen potscherven. Waar zou gij dat geld moeten gehaald hebben?

Tist Geld haalt ge alleen op de bank. Van een slapende rekening, zoals die pennenlikker van de bank dat noemde. Een slapende rekening die uit de dood is opgestaan. Ik heb geen echt geld gezien, alleen een bonnetje van de bank, met twee krabbels erop. Maar het zal wel tellen, peis ik.

Lieve Ik versta er niets van.

Medard Ik ook niet.

Julia Ik had zo al een vermoeden.

Johan Waar moet ik mijn overall dan vuil maken?

Tist Daar moeten we nog eens over praten.

Medard (bekijkt het papiertje van de notaris) Begot, dat is echt van een notaris. Gefeliciteerd, Tist. Wanneer moet ik verhuizen?

Lieve Ik hou het hier niet meer uit. Kom, Marja! Ik moet dringend met de beenhouwer praten. Hier klopt iets niet. (beiden af)

Johan En ik was zo graag boswachter geweest.

Tist Over personeel praten we later wel! Loop eens rond, en kijk of de weide in orde is. Er zal veel veranderen, hier.

Johan Voor u wil ik ook werken, Tist. Als het kan: schapen en geiten. En als het zou kunnen: een klein paardje, een pony noemen ze dat, denk ik.

Tist Ga nu maar en val niet over die lange broekspijpen van die overall.

Johan Ik snap er niets van! (af)

Tist Wat zegt ge daar van?

Medard Ik weet niet wat ik moet denken. (tot Julia) Wist gij daarvan?

Julia Hij heeft daar iets van gezegd, maar ik dacht dat het maar om te lachen ging. Waar hebt gij al dat geld vandaan gehaald, broertje?

Tist Van de bank gekregen.

Medard Ik sta voor schut. Ik was al verzoend met de idee dat ik terug naar Parijs moest. Eens clochard, altijd clochard. En waarom ook niet? Maar...nu zou ik nog moeten trouwen ook. Moeten trouwen uit...vrije wil. En ik ben een homo!

Tist Het levenspad gaat niet altijd over rozen!

Julia Niks, homo!

Medard Gij hebt mij bedrogen! Gij hebt dit huis gekocht omdat ik met uw zuster zou trouwen.

Tist (haalt een ander papiertje uit zijn broekzak) Lees dit eens!

Medard (eerst met aarzelende stem) “Aan de voorzitter van de vijfsterrenclochards van Parijs. Beste voorzitter, wij hebben allemaal onze broekzakken leeggemaakt en aan de schipper van De Schelde gegeven.” Veel succes! Ik sta perplex. Dit kan ik niet aannemen.

Tist Vriendschap, Medarke. En voor de rest zien we wel.

Julia En ik heb ook plannen.

Medard Maar, als dit mijn huis is, mijn eigendom, dan, dan, kan ik alleen plannen hebben.

Julia We kopen 100 geiten en schapen bij om mijn speciale kaas te kunnen maken. Want, (tot Medard) mijn kaas wordt gemaakt van een mengeling van geitenmelk en schapenmelk en kruiden. Ik heb er al een naam voor. Home made cheese Clochard.

Medard En ik dan?

Julia Gij? Gij moogt kiezen. Ik wil met u trouwen, maar echt hoeft het niet. We moeten wel een klein kaasfabriekske bijbouwen. Met tegeltjes tot tegen het plafond. De wetgeving voor zuivelproducten is streng tegenwoordig.

Medard Ik tel hier niet meer mee.

Tist En eens per jaar komen de broeders uit Parijs naar hier. Voor een internationaal congres. Dit wordt ook het secretariaat van het Internationaal Centrum ter Bevordering van de Integratie van Ontwortelde Relaties, het ICBIOR.

Medard Wat ge nu allemaal brabbelt?

Tist Een bureauke met een paar computers en een paar juffrouwkes...

Julia Geen vrouwvolk hier in huis. Ik wil geen concurrentie. Misschien wel een paar mannen in om de kaasproductie te werken.

Medard Geen andere mannen in huis. Ik wil geen concurrentie.

Julia Het is nog veel te vroeg om jaloers te zijn;

Medard Er zijn zo van die sjarels die de honingpot leeggelikt hebben voordat ge weet waardat die pot staat. Ik moet dringend een glaasje hebben!

Julia Zet de fles maar meteen aan uwe mond.

Medard   Ik word gestalkt. Ik ben een vrije mens. Ik trek terug de vrije wereld in. Naar Parijs.

Tist   (tot Medard) Zet u. Ik heb voor u speciaal nieuws. Of het goed is, weet ik niet. Ik ben er in ieder geval al een tijdje mee bezig. En ik heb succes.

Medard   Proficiat dan, hé!

Tist   Ik kreeg een telefoontje van een politieker. Dat hoorde ik zo. Een oude knar met veel bombastische woorden. Dan kwam er een jong ding aan de telefoon. Ze heet Medardus en nog iets dat geleerder klinkt. Een lief kind. Ik wil ze zo tegen mijn gilet trekken!

Medard   Medardus? Waarom geen Trees of Marie of zoiets? Wat heb ik met dat geval te maken?

Tist   Zij wilde u leren kennen en haar familie wil dat ook.

Medard   Een jong meisje...

Julia   Trekt zij op ...Katrien?

Tist   Hoe kan ik dat nu weten?

Medard kijkt rond, recht, zet zich.

Medard   Mijn dochtertje! (weent) Ik wil mijn dochtertje zien!

Julia   (na korte pauze) Medard, en ik dan?

Medard   Juliake, lief kind. Ik ben er nu met mijn hart niet bij. Of het ooit iets tussen ons wordt, weet ik niet. Maar gij blijft zeker mijn beste vriendin. Ik heb vorige nacht aan u gedacht. Gij hebt eigenlijk dringend een man nodig. Een man die gij kunt bemoederen en die uw kou voeten verzorgt. Iemand die een beetje jonger is en waarvoor gij een moeder-vrouw kunt zijn en zo iemand ken ik. Ik stel voor dat gij met die flinke kerel volgende week eens serieus gaat praten.

Julia   En dat kaasfabriekske? Johan mogen we toch niet in een lastig parket brengen. Het is een knappe man. Hij heeft gevoel voor geiten en schapen.

Medard   Praat eens meet Johan. Alle problemen zullen opgelost worden. (met stemverheffing) Maar nu, nu heb ik andere dingen om mijne kop. Tist, is dat echt waar...mijn dochtertje. (Tist knikt) Mijn dochtertje! (zet zich, weent).

Doek langzaam toe.

EINDE

